

سُورَةُ الْفَتْحِ

សូរ៉ាត៍ ៤៨

អាស៊ុប-ហ្វាត៍ហ្វ

سُورَةُ الْفَتْحِ សូរ្យវិញ្ញាណ ៤៨ អាល់-ហ្វាត់ហ្កា

"អាល់-ហ្វាត់ហ្កា" ប្រែថា "ជ័យជំនះ" ។ មាន ២៩ អាយ៉ាត៍ ។

សូរ្យវិញ្ញាណ ទី ១១១ យោលលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដបានដាក់ សូរ្យវិញ្ញាណនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ أَبِي عِيْنٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «حَصَّنُوا أَمْوَالَكُمْ وَ نِسَاءَكُمْ وَ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنَ التَّلَفِ بِقِرَاءَةِ: "إِنَّا فَتَحْنَا"، فَإِنَّهُ مَنْ كَانَ يُدْمِنُ قِرَاءَتَهَا نَادَى مُنَادٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْمَعَ الْخَلَائِقَ: أَنْتَ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ، أَلْحِقُوهُ بِالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِي، وَ أَسْكِنُوهُ جَنَّاتِ النَّعِيمِ، وَ اسْقُوهُ مِنَ الرَّحِيقِ الْمَخْتُومِ بِزَاجِ الْكَافُورِ».* (ثواب الأعمال : صَفْحَة ١١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٧)

អ៊ុបនូ បាបាវីហ្គ័ រាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពីអាប់ឌុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន ចូកែរ, តមកពី ឌីពុកលោក,តមកពី អាចិ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរពង្រឹងទ្រព្យរបស់លោក,ស្រ្តី របស់អស់លោកនិងអ្វីៗដែលនៅក្នុងដៃលោកដោយសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណនេះ (គឺសូរ្យវិញ្ញាណ អាល់-ហ្វាត់ហ្កា) ពី ព្រោះអ្នកណាដែលតែងតែសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណនេះ, ថ្ងៃជំនុំជម្រះអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសឲ្យអស់សត្វលោកឮ ថា៖ "អ្នកជាអ្នកធ្វើសក្តារៈអល់ឡោះហ្គ័ដដ៏ស្មោះម្នាក់ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកទៅនៅជាមួយបណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ របស់អញ^ﷺចុះ ។" គេនឹងទុកដាក់អ្នកនោះឲ្យនៅក្នុងសួនសួតិបរមសុខ ។គេនឹងឲ្យអ្នកនោះផឹកទឹក មករន្ធអប់ទេព្វរ ។" (ثواب الأعمال: 115)

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ، كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الثَّوَابِ كَمَنْ بَاعَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) تَحْتَ الشَّجَرَةِ وَ أَوْقَى بِبَيْعَتِهِ، وَ كَمَنْ شَهِدَ مَعَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا تَحْتَ رَأْسِهِ أَمِنْ مِنَ اللَّصُوصِ، وَ مَنْ كَتَبَهَا فِي صَحِيفَةٍ وَ عَسَلَهَا بِمَاءِ زَمْزَمَ وَ شَرِبَهَا، كَانَ عِنْدَ النَّاسِ مَسْمُوعَ الْقَوْلِ، وَ لَا يَسْمَعُ شَيْئاً يَمُرُّ عَلَيْهِ إِلَّا وَعَاهُ وَ حَفِظَهُ».* (خواص القرآن ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٧)

សាត្រា ខ្ញុំវ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន បានឲ្យដឹងថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}ដែល មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណនេះ, អល់ឡោះហ្គ័ដនឹងចារទុកឲ្យអ្នកនោះនូវរង្វាន់របស់អ្នក ដែលបានសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}ក្រោមដើមឈើ ហើយអ្នកនោះគោរពពាក្យសច្ចា, និង អ្នកដែលបាននៅជាមួយព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}ថ្ងៃរាយយកម៉ាកកាស៊ូបាន ។ អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណនេះដាក់ ក្រោមក្បាលដំណេក, អ្នកនោះនឹងផុតភ័យពីចោរ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណនេះលើសន្លឹកសំណេរ ហើយលាងវាជាមួយទឹកស្អាស្អាវរួចយកមកផឹក, អ្នកនោះនឹងចងចាំអ្វីដែលខ្លួនបានឮ ។" (خواص القرآن)

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي وَفْتِ مُحَارَبَةٍ أَوْ حُصُومَةٍ أَمِنَ مِنْ جَمِيعِ ذَلِكَ، وَ فُتِحَ عَلَيْهِ بَابُ الْخَيْرِ، وَ مَنْ شَرِبَ مَاءَهَا لِلرَّجْفِ وَ الرَّعْبِ، يُسْكِنُ الرَّجْفَ وَ يُطْلِقُهُ، وَ مَنْ قَرَأَهَا فِي رُكُوبِ الْبَحْرِ، أَمِنَ مِنَ الْعَرَقِ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى.»* (خواص القرآن : ٧ «مخطوط» ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٧)

អាល់-ស្វ័ឌីក្កិ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉ាតៈត្រូវនេះហើយទុកវាជាប់ខ្លួនក្នុងពេលប្រយុទ្ធនិងពេលវិវាទគ្នា, អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីប្រការទាំងនេះ, ទ្វារនៃសេចក្តីល្អនឹងបើកឲ្យអ្នកនោះ ។" អ្នកណាដឹកសូរ៉ាតៈត្រូវនេះដោយសារតែញ័រនិងភ័យ, អ្នកនោះធ្ងរស្រាលពីអាការញ័រនិងជាសះស្បើយ ។" អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាតៈត្រូវនេះក្នុងពេលដើរសមុទ្រ, អ្នកនោះនឹងផុតភ័យពីការលិចលង់, អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ («مخطوط» : 7) ។

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾

១. ការពិត យើងបានប្រទានជ័យជំនះដ៏ត្រចះត្រចង់មួយឲ្យអ្នក

لِيَعْرِفَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَبُيِّنَ نِعْمَتُهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾

២. ដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រនឹងលុបលាងបាបអ្នកឲ្យអ្នកដែលបានកន្លងមកហើយ និងបាបដែលនឹងមានក្នុងពេលខាងមុខ, និងដើម្បីព្រះអង្គនឹងបង្កប់ព្រះគុណូបការៈព្រះអង្គមកលើអ្នកនិងដឹកនាំអ្នកនៅលើព្រះមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ុ ១-២

فَتَاذُهُ عَنْ أَنَسٍ قَالَ: لَمَّا رَجَعْنَا مِنْ غَزَاةِ الْحُدَيْبِيَّةِ وَ قَدْ جِيلَ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ نُسُكِنَا فَفَخُلُ بَيْنَ الْحُزْنِ وَ الْكَآبَةِ أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا» فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: لَقَدْ نَزَلَتْ عَلَيَّ آيَةٌ هِيَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ الدُّنْيَا وَ مَا فِيهَا. (تفسير نور النقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٤٧)

ក្តីតាដូរស៊ុ បានរាយការណ៍តមកពី អាណាស់ ដែលបានរាយការណ៍ថាកាលយើងបានត្រឡប់មកពីមរកូម អាល់-ហ្គ័រដូប៊ីយ៉ាស៊ុ វិញ, ពលីកម្មយើងនៅរវាងយើងនិងអាការស្ងៀមស្ងាត់យើង ។ ក្នុងពេលដែលយើងកំពុងតែសោកសៅនិងបាក់ទឹកចិត្ត(ពោលគឺ ពួកគេខកចិត្ត, មានអារម្មណ៍ថាបានចាញ់ពួកពហុទេពនិយម), អល់ឡោះហ្គ័របានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៤៨:១] ការពិត យើងបានប្រទានជ័យជំនះដ៏ត្រចះត្រចង់មួយឲ្យអ្នក ។ រឺស្វ័លុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "គេបានដាក់ចុះមកឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} នូវ

អាយ៉ាស៊ូមួយដែលគាត់ចិត្តខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم លើសពីភពលោកទាំងមូលនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងនោះទៅទៀត ។"

(تفسیر نور الثقلین 5: 47)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ وَغَيْرِهِ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمْرٍاءَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ لَمَّا حَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي غَزْوَةِ الْحُدَيْبِيَّةِ حَرَجَ فِي ذِي الْقَعْدَةِ فَلَمَّا انْتَهَى إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي أَحْرَمَ فِيهِ أَحْرَمُوا وَ لَبَسُوا السِّلَاحَ فَلَمَّا بَلَغَهُ أَنَّ الْمُشْرِكِينَ قَدْ أَرْسَلُوا إِلَيْهِ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ لِيُرِدَهُ قَالَ ابْعُونِي رَجُلًا يَأْخُذُنِي عَلَى غَيْرِ هَذَا الطَّرِيقِ فَأَتَنِي بِرَجُلٍ مِنْ مُزَيْنَةَ أَوْ مِنْ جُهَيْنَةَ فَسَأَلَهُ فَلَمْ يُوَافِقْهُ

[...] មូអ៊ារីយ៉ាស៊ូ ប៊ិន អ៊ុប៊ាម បានរាយការណ៍តមកពីអាច្ឆិ អ្នកខ្ពស់ឡោះហ្វា صلوات اللہ علیہ والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលវិស្វលុលឡោះហ្វា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ចេញទៅប្រយុទ្ធក្នុងសមរភូមិ អាល់-ហ្វាដៃប៊ីយ៉ាស៊ូ, កាលនោះគឺខែ ស៊ុល-កូត្ត្តូដាស៊ូ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានមកដល់កន្លែងមួយដែលត្រូវគ្រង អ៊ុះហ្វាវ៉ិម, ពួកគេក៏បានស្លៀកពាក់ អ៊ុះហ្វាវ៉ិមនិងប្រដាប់អាវុធផង ។ ពេលដំណឹងនេះលេចពេជល់ពួកពហុទេពនិយម (المُشْرِكِينَ), ពួកគេក៏ បានចាត់បញ្ជូន ខ្ពីលីដូ ប៊ិន វ៉ាលីដូ មកជួបព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដើម្បីឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ត្រឡប់ក្រោយវិញ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរឲ្យអ្នកណាម្នាក់មកជួបខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដែលអាចបង្ហាញផ្លូវមួយទៅតឲ្យខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បាន ។" ពួកគេបានមកជាមួយបុរសម្នាក់ដែលមកពី មូស្តែណាស៊ូ ឬមកពី យូហ្វែណាស៊ូ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ស្នើសុំម តែបុរសនោះមិនព្រមទេ ។

فَقَالَ ابْعُونِي رَجُلًا غَيْرَهُ فَأَتَنِي بِرَجُلٍ آخَرَ إِذَا مِنْ مُزَيْنَةَ وَ إِذَا مِنْ جُهَيْنَةَ قَالَ فَذَكَرَ لَهُ فَأَخَذَهُ مَعَهُ حَتَّى انْتَهَى إِلَى الْعَقَبَةِ فَقَالَ مَنْ يَصْعَدُهَا حَطَّ اللَّهُ عَنْهُ كَمَا حَطَّ اللَّهُ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَقَالَ لَهُمْ "ادْخُلُوا الْبَابَ سُخِّدًا..." نَعْفُزُ لَكُمْ حَطَايَاكُمْ قَالَ فَاثْبَدَرَهَا خَيْلُ الْأَنْصَارِ الْأَوْسِ وَ الْمُزَرِّجِ قَالَ وَ كَانُوا أَلْفًا وَ ثَمَانِمِائَةً فَلَمَّا هَبَطُوا إِلَى الْحُدَيْبِيَّةِ إِذَا امْرَأَةٌ مَعَهَا ابْنُهَا عَلَى الْفَلْبِيبِ فَسَعَى ابْنُهَا هَارِبًا فَلَمَّا أَتَيْتُ أَنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) صَرَخَتْ بِهِ هَوْلًا الصَّابِغُونَ لَيْسَ عَلَيْكَ مِنْهُمْ بَأْسٌ

ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរឲ្យអ្នកណាម្នាក់ផ្សេងពីគាត់មកជួបខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។" ពួកគេបាននាំបុរសម្នាក់ មកពី មូស្តែណាស៊ូ ឬមកពី យូហ្វែណាស៊ូ ។ គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំចាំផ្លូវបាន ។" បុរសនោះក៏បាននាំពួកគេ ទៅដល់ អាល់-អ៊ុកូបាស៊ូ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាឡើងទៅខាងលើ អល់ឡោះហ្វា وحد និងលើកទោសឲ្យអ្នកនោះ, ដូចព្រះអង្គ وحد បានលើកទោសឲ្យកូនចៅអ៊ុសរ៉ុអ៊ុលដែរ, កាលព្រះអង្គ وحد មានបន្ទូលថា៖ "[៧:១៦១] ចូរពួកអ្នកចូលតាមទ្វារដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួក អ្នកដែលបានធ្វើខុស ។" ទ័ពសេះអាន់ស្តារ, ប្រជាជាតិ អាល់-អេស្វ, ប្រជាជាតិ អាល់-ខុស្តរ៉ូច បានទៅ មុនគេ, ពួកគេមានចំនួនមួយពាន់ប្រាំបីរយនាក់ ។ ពេលពួកគេបានចុះទៅកាន់ អាល់-ហ្វាដៃប៊ីយ៉ាស៊ូ, មានស្រ្តីម្នាក់ជាមួយកូនម្នាក់នៅឯ អាល់-តូឡែប៊ី ។ កូនគាត់បានរត់គេចខ្លួន ។ លុះគាត់ដឹងថា វិស្វលុលឡោះហ្វា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم, គាត់បានស្រែកថា៖ "ពួកនេះជាពួក អាល់-ស្ត្រីប៊ីអ៊ុន ទេ ។ ពួកគេមិនរករឿងឯង ទេ ។"

فَأَتَاهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَأَمَرَهَا فَاسْتَقْتْ دُلُوءًا مِنْ مَاءٍ فَأَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَشَرِبَ وَ عَسَلَ وَجْهَهُ فَأَخَذَتْ فَضَلَّتَهُ فَأَعَادَتْهُ فِي الْبُرِّ فَلَمْ تَبْرَحْ حَتَّى السَّاعَةِ وَ حَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ الْمُشْرِكُونَ أَبَانَ بْنَ سَعِيدٍ

فِي الْحَيْلِ فَكَانَ بِإِزَائِهِ ثُمَّ أُرْسِلُوا الْخَلَيْسَ فَرَأَى الْبُدْنَ وَ هِيَ تَأْكُلُ بَعْضَهَا أَوْبَارَ بَعْضٍ فَجَعَلَ وَ لَمْ يَأْتِ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ قَالَ لِأَبِي سُعْيَانَ يَا أَبَا سُعْيَانَ أَمَا وَ اللَّهُ مَا عَلَى هَذَا حَالِنَاكُمْ عَلَى أَنْ تَرْتُدُّوا الْهُدْيَ عَنْ مَحَلِّهِ فَقَالَ اسْكُتْ فَإِنَّمَا أَنْتَ أَعْرَابِيٌّ فَقَالَ أَمَا وَ اللَّهُ لَتَحْلِيَنَّ عَنْ مُحَمَّدٍ وَ مَا أَرَادَ أَوْ لَأَنْفَرِدَنَّ فِي الْأَحَابِيشِ فَقَالَ اسْكُتْ حَتَّى نَأْخُذَ مِنْ مُحَمَّدٍ وَ لَنَا

វិស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ា បានចូលទៅជួបគាត់, សូមទឹកគាត់មួយធុង ។ ព្រះអង្គ បានទទួលយកទឹកមកសោយ ហើយលាងព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។ គាត់បានយកទឹកដែលនៅសល់ចាក់ទៅក្នុងអណ្តូងវិញ ។ អណ្តូងនោះនៅតែមានទឹកមកដល់សម័យនេះ ។ វិស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ា ចាកចេញ ។ ពួកពហុទេពនិយមបានចាត់បញ្ជូន អាបានប៊ិន សាអ៊ីដូ មកជួបព្រះអង្គ ជាមួយពលសេះមួយចំនួននៅពីមុខពួកគេ ។ ពួកគេបានចាត់បញ្ជូន អាល់-ហ្វ្រៃឡុស មកជួបតែគាត់បានឃើញសត្វសម្រាប់ធ្វើពលីកម្មហើយក៏ត្រឡប់ទៅវិញ, មិនបានមកជួបវិស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ាទេ ។ គាត់បានប្រាប់ អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន ថា៖ "សូមស្ស៊ូចចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ា, មិនមែនបែបនេះទេដែលយើងយល់ព្រមនោះ, យករបស់សម្រាប់ធ្វើពលីកម្មចេញពីកន្លែងវា ។" អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន បានថា៖ "ស្ងៀមសិន! លោកគ្រាន់តែជាចរជន (អាក្រក់) ទេ ។" អាល់-ហ្វ្រៃឡុស ថា៖ "សូមស្ស៊ូចចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ា, សូមលោកចៀសឆ្ងាយពីមូហាំម៉ាដូ និងអ្វីដែលគេចង់បាននោះ ។ ពុំនោះទេខ្ញុំនឹងបះបោរក្នុងចំណោមពួក អាល់-អាហ្វាហ្វិស្វី ។" អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន បានថា៖ "ចូរនៅស្ងៀមសិន ទាល់តែយើងបានធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយមូហាំម៉ាដូ ។"

فَأرْسَلُوا إِلَيْهِ غُرُوزَ بَنِ مَسْعُودٍ وَ قَدْ كَانَ جَاءَ إِلَى قُرَيْشٍ فِي الْقَوْمِ الَّذِينَ أَصَابَهُمُ الْمَغِيرَةُ بُنُ شُعْبَةَ كَانَ حَرَجَ مَعَهُمْ مِنَ الطَّائِفِ وَ كَانُوا تِجَارًا فَفْتَلَهُمْ وَ جَاءَ بِأَمْوَالِهِمْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَبَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ يُعْبَلَهَا وَ قَالَ هَذَا عَدْرٌ وَ لَا حَاجَةَ لَنَا فِيهِ فَأرْسَلُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا غُرُوزُ بَنِ مَسْعُودٍ قَدْ أَتَاكُمْ وَ هُوَ يُعْظِمُ الْبُدْنَ

ដូច្នេះពួកគេបានចាត់បញ្ជូន អ៊ូរវ៉ាសូ ប៊ិន ម៉ាស៍អ៊ីដូ ទៅជួបព្រះអង្គ ។ លោកបានទៅជួបពួក គូរីយ័ស្វី ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងជនដែលត្រូវ អាល់-មូគីរ៉ា:ត្ថ ប៊ិន ស្ត្រីដូបាសូ សម្លាប់កាលពួកគេបានទៅជាមួយគាត់ពី អាល់-ត្ថ្រីអ៊ីហ្វ, ពួកទាំងនោះជាឈ្មួញ ។ ដូច្នេះគាត់ (អាល់-មូគីរ៉ា:ត្ថ) បានសម្លាប់ពួកគេនាំទ្រព្យពួកគេទៅឲ្យវិស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ា ។ តែវិស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ា បដិសេធ, ព្រះអង្គ មិនព្រមទទួលយកទ្រព្យនោះទេ, ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺប្រការក្បត់, យើងមិនចង់បានបែបនេះទេ ។" ពួកគេបានបញ្ជូនសារទៅព្រះអង្គ, ពួកគេបានទូលថា៖ "វិស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ា អើយ, នេះគឺ អ៊ូរវ៉ាសូ ប៊ិន ម៉ាស៍អ៊ីដូ ដែលមកជួបព្រះអង្គ ។ លោកលើកតម្កើងតង្វាយពលីកម្ម ។"

قَالَ فَأَقِيمُوهَا فَأَقَامُوهَا فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ حِجْيَاءٌ مِنْ جَنْثٍ قَالَ جَنْثٌ أَطُوفُ بِالْبَيْتِ وَ أَسْعَى بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ وَ أَمْحُرُ هَذِهِ الْإِبِلَ وَ أَحْلِي عَنْكُمْ عَنْ حُمَاهَا

ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ឲ្យគាត់ទៅនៅត្រង់នេះ ។" ពួកគេក៏បាននាំលោកទៅរកកន្លែង ។ លោកបានទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដូ អើយ, ហេតុអ្វីលោក មកទីនេះ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ មកនេះដើម្បីបំពេញពិធីដើរឆ្ងលព្រះមហាក្រិះ (កាក្រក់បាសូ), បំពេញពិធីសាអ៊ីរ៉ាង អាល់-ស្ត្រីហ្វា និង អាល់-ម៉ារវ៉ាសូ, ធ្វើពិធីពលីកម្មសត្វអ្វីដូច្នោះ ហើយទុកសាច់វាឲ្យអស់លោក ។"

قَالَ لَا وَاللَّاتِ وَالْعُزَّىٰ فَمَا رَأَيْتُ مِثْلَكَ رُدَّ عَمَّا جِئْتَ لَهُ إِنَّ قَوْمَكَ يَذْكُرُونَكَ اللَّهُ وَالرَّحِمَ أَنْ تَدْخُلَ عَلَيْهِمْ بِلَادَهُمْ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ وَأَنْ تَقْطَعَ أَرْحَامَهُمْ وَأَنْ تُجْرِيَ عَلَيْهِمْ عَذْوَهُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مَا أَنَا بِفَاعِلٍ حَتَّىٰ أَذْخُلَهَا قَالَ وَكَانَ عَزْوُهُ بِنُ مَسْعُودٍ حِينَ كَلَّمَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَتَنَاولَ لِحِيَّتَهُ وَالْمُغِيرَةُ فَاتَمَّ عَلَىٰ رَأْسِهِ فَضْرَبَ بِيَدِهِ فَقَالَ مَنْ هَذَا يَا مُحَمَّدُ فَقَالَ هَذَا ابْنُ أُخِيكَ الْمُغِيرَةُ فَقَالَ يَا عُدْرُ وَاللَّهِ مَا جِئْتُ إِلَّا فِي عَسَلٍ سَلَحْتِكَ قَالَ فَرَجَعَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ لِأَبِي سُفْيَانَ وَ أَصْحَابِهِ لَا وَاللَّهِ مَا رَأَيْتُ مِثْلَ مُحَمَّدٍ رُدَّ عَمَّا جَاءَ لَهُ

លោកបានទូលថា: "ទេ, ខ្ញុំសូមស្ស៊ីចំពោះ អាល់-ឡាត និង អាល់-អ៊ូស្កា, បុគ្គល^{សល្ហ} ដូចលោក^{សល្ហ} នឹងមិនបែរក្រោយវិញពីគោលបំណងខ្លួនទេ, បើប្រជាពលរដ្ឋលោក^{សល្ហ} បង្ខំលោក^{សល្ហ} ដោយផ្អែកទៅលើអល់ឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ} និងសេចក្តីអាណិតមេត្តា, ឲ្យចូលទៅក្នុងស្រុកពួកគេដោយគ្មានការអនុញ្ញាត, ឲ្យកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីពួកគេ, ឲ្យពួកសត្រូវពុះពារលើពួកគេ ។" រីសូលុលឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ} មានព្រះវចនៈថា: "ខ្ញុំនឹងមិនធ្វើបែបនេះទេ, ដរាបណាខ្ញុំ^{សល្ហ} ចូលទៅក្នុងស្រុក ។" ខណៈដែល អ៊ូរ៉ាស៊ូ ប៊ិន ម៉ាស៊ីដូនិយាយជាមួយរីសូលុលឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ}, លោកបានចាប់ពួកចង្កាគាត់, អាល់-មូគីរ៉ាត្តី បានមកនៅក្បែរមុខលោក ។ លោកចាប់ដៃគាត់ហើយបានទូលថា: "មូហ្វាម៉ាដូ^{សល្ហ} អើយ, នេះគឺអ្នកណា?" ព្រះអង្គ^{សល្ហ} មានព្រះវចនៈថា: "អាល់-មូគីរ៉ាត្តី, កូនរបស់បងប្អូនលោក ។" លោកបានទូលថា: "ក្បត់! សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ}, ខ្ញុំមកនេះមិនមែនដើម្បីអ្វីផ្សេងពីការផ្សះផ្សាជាមួយលោក^{សល្ហ} ទេ ។" លោកក៏បានត្រឡប់ទៅរកពួកគេវិញ, ប្រាប់ អាប៊ូ ស៊ីហ្វយ៉ាន និងបក្សពួកគាត់ថា: "ទេ, សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ}, មនុស្សដូច មូហ្វាម៉ាដូ^{សល្ហ} នឹងមិនរិលត្រឡប់ក្រោយពីគោលបំណងខ្លួនទេ ។"

فَأرْسَلُوا إِلَيْهِ سُهَيْلَ بْنَ عَمْرٍو وَ حُوَيْطِبَ بْنَ عَبْدِ الْعُزَّى فَاَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي وَجُوهِهِمُ الْبُدْنَ فَقَالَ مَحْيِءٌ مَنْ جِئْتَ قَالَ جِئْتُ لِأَطْوَفَ بِالْبَيْتِ وَ أَسْعَىٰ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ وَ أَنْحَرُ الْبُدْنَ وَ أُحْلِي بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَ لُحَمَائِهَا فَقَالَ إِنَّ قَوْمَكَ يُنَاشِدُونَكَ اللَّهُ وَ الرَّحِمَ أَنْ تَدْخُلَ عَلَيْهِمْ بِلَادَهُمْ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ وَ تَقْطَعَ أَرْحَامَهُمْ وَ تُجْرِيَ عَلَيْهِمْ عَذْوَهُمْ قَالَ فَأَبَىٰ عَلَيْهِمَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِلَّا أَنْ يَدْخُلَهَا وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَرَادَ أَنْ يَبْعَثَ عَمْرَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ عَشِيرَتِي قَلِيلٌ وَ إِنِّي فِيهِمْ عَلَىٰ مَا تَعْلَمُ وَ لِكَيْتِي أَدُلُّكَ عَلَىٰ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ

ពួកគេក៏បានចាត់បញ្ជូន ស៊ីហ្វយ៉ាល់ ប៊ិន អ៊ូរ៉ូ និង ហ្វ្កាដ្កាប៊ី ប៊ិន អ្នកខុល-អ៊ូស្កា ទៅជួបព្រះអង្គ^{សល្ហ} ។ រីសូលុលឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ} បានបញ្ជាឲ្យប្តូរជាសត្វដើម្បីយកទៅដាក់នៅពីមុខពួកគេ ។ គាត់បានទូលថា: "ហេតុអ្វីលោក^{សល្ហ} មកទីនេះ?" ព្រះអង្គ^{សល្ហ} មានព្រះវចនៈថា: "ខ្ញុំ^{សល្ហ} មកនេះដើម្បីបំពេញពិធីដើរឆ្ងលព្រះមហាក្រឹះ, បំពេញពិធី សាអ៊ី រវាង អាល់-ស្វ័ហ្វា និង អាល់-ម៉ាររ៉ាស៊ូ, ធ្វើពិធីបូជាសត្វហើយទុកសាច់វាឲ្យអស់លោក ។" គាត់បានទូលថា: "បើប្រជាពលរដ្ឋលោក^{សល្ហ} បង្ខំលោក^{សល្ហ} ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ} និងក្នុងនាមសេចក្តីអាណិតមេត្តា, ឲ្យចូលទៅក្នុងស្រុកពួកគេដោយគ្មានការអនុញ្ញាត, ឲ្យផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីពួកគេ, ឲ្យសត្រូវពួកពុះពារលើពួកគេ ។" ព្រះអង្គ^{សល្ហ} មានព្រះវចនៈថា: "រីសូលុលឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ} បានបដិសេធបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ, លើកលែងតែព្រះអង្គ^{សល្ហ} ចង់ចូលទៅក្នុងស្រុកនោះ ។ រីសូលុលឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ} ចង់ចាត់បញ្ជូន អ៊ូម៉ារ ទៅជួបពួកគេ, តែគាត់បានទូលថា: "រីសូលុលឡោះហ្វ្កា^{សល្ហ} អើយ, ទូលបង្ខំមានញាតិភិចណាស់ ។ សម្រាប់ពួកគេទូលបង្ខំមានឋានៈដែលព្រះអង្គ^{សល្ហ} ដឹងស្រាប់ហើយ (គឺបុគ្គលបាក់មុខ) ។ ព្រះអង្គ^{សល្ហ} គួរតែបញ្ជូន អ៊ូស្វ័យ៉ាន ប៊ិន អ្នកហ្វាហ្វាន ទៅវិញ ។"

فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَقَالَ انْطَلِقْ إِلَى قَوْمِكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَبَشَّرَهُمْ بِمَا وَعَدَنِي رَبِّي مِنْ فَتْحِ مَكَّةَ فَلَمَّا انْطَلَقَ عُثْمَانُ لَقِيَ أَبَانَ بْنَ سَعِيدٍ فَتَأَخَّرَ عَنِ السَّرْحِ فَحَمَلَ عُثْمَانُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَ دَخَلَ عُثْمَانُ فَأَعْلَمَهُمْ وَ كَانَتْ الْمَنَاوِشَةُ فَجَلَسَ سُهَيْلُ بْنُ عَمْرٍو عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ جَلَسَ عُثْمَانُ فِي عَسْكَرِ الْمُشْرِكِينَ وَ بَايَعَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) الْمُسْلِمِينَ وَ ضَرَبَ بِإِخْدَى يَدَيْهِ عَلَى الْأُخْرَى لِعُثْمَانَ وَ قَالَ الْمُسْلِمُونَ طُوبَى لِعُثْمَانَ قَدْ طَافَ بِالْبَيْتِ وَ سَعَى بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ وَ أَحَلَّ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مَا كَانَ لِيُفْعَلَ فَلَمَّا جَاءَ عُثْمَانُ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَ طُفْتُ بِالْبَيْتِ فَقَالَ مَا كُنْتُ لِأَطُوفَ بِالْبَيْتِ وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَمْ يُطْفَ بِهِ ثُمَّ ذَكَرَ الْقِصَّةَ وَ مَا كَانَ فِيهَا

វិស្វលុលឡោះហ្មំ صلوات الله عليه وآله ឲ្យគេទៅហៅលោកហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរលោកទៅជួបគ្នាលោកដែលមានសទ្ធា, ប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងដំណឹងល្អអំពីអ្វីដែលព្រះម្ចាស់ ﷺ ខ្ញុំបានសន្យាឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله, គឺជ័យជំនះលើនគរម៉ាកកាស៊ូ ។" អ៊ីស្រាអ៊ានក៏បានចេញទៅ, បានជួប អាបាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ ។ គាត់បានចាប់អូដូ, បានរៀបកន្លែងឲ្យអ៊ីស្រាអ៊ាន, ឲ្យជិះជាមួយគាត់ ។ អ៊ីស្រាអ៊ាន បានចូលទៅក្នុងម៉ាកកាស៊ូ, មាន ការប្រយុទ្ធបន្តិចបន្តួច ។ ស៊ូហ្វ្វាល់ ប៊ិន អ៊ារូ បានអង្គុយជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្មំ صلوات الله عليه وآله ចំណែកឯ អ៊ីស្រាអ៊ាន បានអង្គុយនៅក្នុងទ័ពពួកពហុទេពនិយម ។ វិស្វលុលឡោះហ្មំ صلوات الله عليه وآله បានទទួលកិច្ចព្រមព្រៀងស្មោះស្ម័គ្រពីបណ្តាមុស្លីមហើយបានទះដៃមួយលើដៃមួយទៀត ។ ពួកមុស្លីមបានថា៖ "ពិតជាប្រសើរមែនបើ អ៊ីស្រាអ៊ាន បានដើរឆ្វែលព្រះមហាគ្រឹះ, បានធ្វើពិធី សាអ៊ី រោង អាល់-ស្វ័ហ្វា និង អាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ូ, ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់(គឺរួចពីអុះហ្មំរឹម) ។" វិស្វលុលឡោះហ្មំ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "គាត់បានធ្វើអ្វីដែលគាត់ត្រូវធ្វើ ។" ពេលអ៊ីស្រាអ៊ានមកដល់, វិស្វលុលឡោះហ្មំ صلوات الله عليه وآله បាននិយាយជាមួយគាត់ថា៖ "លោកបានដើរឆ្វែលព្រះមហាគ្រឹះទេ?" គាត់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំមិនអាចដើរឆ្វែលព្រះមហាគ្រឹះបានទេខណៈដែលវិស្វលុលឡោះហ្មំ صلوات الله عليه وآله មិនបានដើរឆ្វែលព្រះមហាគ្រឹះនោះទេ ។" បន្ទាប់មកគាត់បានរាយការណ៍រឿងរ៉ាវនិងព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានកើតឡើង ។

فَقَالَ لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَكْتُبْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَقَالَ سُهَيْلٌ مَا أَدْرِي مَا الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِلَّا أَبِي أَظُنُّ هَذَا الَّذِي بِالْإِمَامَةِ وَ لَكِنْ أَكْتُبْ كَمَا نَكْتُبُ بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ قَالَ وَ أَكْتُبْ هَذَا مَا قَاضَى عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ سُهَيْلُ بْنُ عَمْرٍو فَقَالَ سُهَيْلٌ فَعَلَى مَا نَقَاتِلُكَ يَا مُحَمَّدُ فَقَالَ أَنَا رَسُولُ اللَّهِ وَ أَنَا مُحَمَّدٌ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ فَقَالَ النَّاسُ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ فَقَالَ النَّاسُ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់ អាលី صلوات الله عليه وآله ថា៖ "ចូរអ្នក صلوات الله عليه وآله សរសេរថា "ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្មំ ﷺ, ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌, ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" ស៊ូហ្វ្វាល់ បានថា៖ "ខ្ញុំមិនដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នោះគឺអ្វីទេ ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីនោះគឺបុគ្គលដែលខ្ញុំគិតថាជាបុគ្គលដែលនៅឯអាល់-យ៉ាម៉ាម៉ាស៊ូ ។ តែចូរសរសេរដូចយើងសរសេរវិញថា៖ "ក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គ ﷺ, ឱអល់ឡោះហ្មំ ﷺ អើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរសរសេរដូចនេះចុះថា "នេះគឺអ្វីដែលត្រូវយល់ព្រមដោយវិស្វលុលឡោះហ្មំ ﷺ និង ស៊ូហ្វ្វាល់ ប៊ិន អ៊ារូ ។" តែ ស៊ូហ្វ្វាល់ បានទូលថា៖ "មូហ្ម៉ាម៉ាដ្យូ ﷺ អើយ, តើយើងប្រយុទ្ធទូលនឹងលោក ﷺ ដើម្បីអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ ជាវិស្វលុលឡោះហ្មំ ﷺ, ខ្ញុំ ﷺ គឺមូហ្ម៉ាម៉ាដ្យូ ﷺ ប៊ិន អ៊ាប់ខុលឡោះហ្មំ ﷺ ។" មនុស្សក៏បានថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ ជាវិស្វលុលឡោះហ្មំ ﷺ ។" គាត់បានថា៖ "ចូរសរសេរទៅ, សរសេរថានេះគឺអ្វីដែលត្រូវយល់ព្រមដោយ មូហ្ម៉ាម៉ាដ្យូ ﷺ ប៊ិន អ៊ាប់ខុលឡោះហ្មំ ﷺ ។" មនុស្សក៏បានថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ ជាវិស្វលុលឡោះហ្មំ ﷺ

١" صلوات الله عليه وآله وسلم

وَ كَانَ فِي الْفُضِيِّ أَنْ مَنْ كَانَ مِنَّا أَتَى إِلَيْكُمْ رَدَدْتُمُوهُ إِلَيْنَا وَ رَسُولُ اللَّهِ غَيْرُ مُسْتَكْرَهٍ عَن دِينِهِ وَ مَنْ جَاءَ إِلَيْنَا مِنْكُمْ لَمْ نَرُدَّهُ إِلَيْكُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَا حَاجَةَ لَنَا فِيهِمْ وَ عَلَى أَنْ يُعْبَدَ اللَّهُ فِيكُمْ عَلَانِيَةً غَيْرَ سِرٍّ وَ إِنْ كَانُوا لَيَتَهَادَوْنَ السُّبُورَ فِي الْمَدِينَةِ إِلَى مَكَّةَ وَ مَا كَانَتْ فَضِيَّةً أَعْظَمَ بَرَكَهَ مِنْهَا لَقَدْ كَادَ أَنْ يَسْتَوِي عَلَى أَهْلِ مَكَّةَ الْإِسْلَامُ فَضَرَبَ سَهْلُ بْنُ عَمْرٍو عَلَى أَبِي جَنْدَلٍ ابْنِهِ فَقَالَ أَوَّلُ مَا قَاضَيْنَا عَلَيْهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ هَلْ قَاضَيْتُ عَلَى شَيْءٍ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ مَا كُنْتَ بِعَدَارٍ قَالَ فَذَهَبَ بِأَبِي جَنْدَلٍ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ تَدْفَعُنِي إِلَيْهِ قَالَ وَ لَمْ أَشْتَرِطْ لَكَ قَالَ وَ قَالَ اللَّهْمَّ اجْعَلْ لِأَبِي جَنْدَلٍ مَخْرَجًا. (الكافي : جُزء ٨ صَفْحَة ٣٢٢ حَدِيث ٥٠٣)

នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនោះមានសេចក្តីថា៖ "បុគ្គលដែលជាគ្នាយើង, បើបុគ្គលនោះមករកអស់លោក, ត្រូវលែងឲ្យបុគ្គលនោះទៅយើងវិញ ។" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងមិនឃាត់បុគ្គលនោះពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងសាសនាបុគ្គលនោះទាំងបង្ខំទេ ។ បុគ្គលដែលមកខាងយើងពីអស់លោកនឹងមិនត្រូវឲ្យវិលត្រឡប់ទៅអស់លោកវិញទេ ។" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មិនមានកំហិតលើយើងទេរឿងពួកគេ ។ ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេធ្វើសក្តារៈអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم, ក្នុងចំណោមអស់លោក, ដោយចេញមុខ, មិនដោយលួចលាក់ទេ ។ ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យមានដំណូរអំណោយរវាង អាល់-ម៉ាឌីណាស៊ូ និង ម៉ាកកាស៊ូ ។" មិនមានកិច្ចព្រមព្រៀងណាដែលប្រកបដោយព្រះធម៌មេត្តាជ័ប្រសើរលើសកិច្ចព្រមព្រៀងនេះទេ ពីព្រោះវាធ្វើឲ្យអាល់-អ៊ីស្លាម គ្របដណ្តប់លើអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូស្ទើរតែទាំងអស់ ។ ដូច្នេះ ស៊ូហ្វាល់ ប៊ិន អ៊ាហ្វ បានទះដៃគាត់លើដៃ អាហ្វិ យ៉ាន់ដូល, កូនប្រុសគាត់ហើយថា៖ "ប្រការដំបូងដែលយើងយល់ស្របជាមួយលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ។" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "តើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានដាក់ឲ្យអនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀងហើយឬនៅ?" គាត់បានទូលថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ, លោក صلوات الله عليه وآله وسلم មិនមែនបុគ្គលដែលក្បត់គេទេ ។" គាត់បានចេញទៅជាមួយ អាហ្វិ យ៉ាន់ដូល ។ អាហ្វិ យ៉ាន់ដូល បានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ, ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم កំពុងតែប្រគល់ទូលបង្គំឲ្យទៅគាត់មែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនទាន់ដាក់លក្ខខណ្ឌរឿងលោកទេ ។" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ, សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បើកផ្លូវឲ្យ អាហ្វិ យ៉ាន់ដូល ផង ។" (الكافي : 8 / 522 : 503)

ابْنُ بَابُوئِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَلِيٍّ أَحْمَدُ بْنُ حَجَّيٍ الْمُكْتَبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْوَرَّاقُ، قَالَ: حَدَّثَنِي بِشِيرُ بْنُ سَعِيدٍ بْنُ قَيْلَوِيهِ الْعَدْلِيُّ بِالرَّافِقَةِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ كَثِيرٍ التَّمِيمِيُّ اليماني، قَالَ: سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ حَرْبِ الهَلَالِيَّ أَمِيرَ الْمَدِينَةِ يَقُولُ: سَأَلْتُ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقُلْتُ لَهُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، فِي نَفْسِي مَسْأَلَةٌ، أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكَ عَنْهَا، فَقَالَ: «إِنْ شِئْتَ أَخْبَرْتُكَ بِمَسْأَلَتِكَ [قَبْلَ أَنْ تَسْأَلَنِي]، وَ إِنْ شِئْتَ فَسَلْ».

[...] មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាវ៉ិប អាល់-ហ្វីឡាលី អភិបាលនគរអាល់-ម៉ាឌីណាស៊ូបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ យ៉ាក្តហ្វាវ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه وآله وسلم វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ, ទូលបង្គំមានសំណួរមួយដែលទូលបង្គំចង់សួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "បើលោកយល់ព្រមខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងប្រាប់លោកឲ្យដឹងថាសំណួរនោះគឺសំណួរអ្វី, មុនលោកសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ លោកសួរតាមក្រោយបើលោកយល់ព្រម ។"

قَالَ: قُلْتُ لَهُ: يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ، وَ بِأَيِّ شَيْءٍ تَعْرِفُ مَا فِي نَفْسِي قَبْلَ سُؤَالِي؟ قَالَ: «بِالتَّوَسُّمِ وَ التَّفَرُّسِ، أَمَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «إِنَّ فِي ذَلِكِ لآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ»، وَ قَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): ائْتُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِبُورِ اللَّهِ؟» قَالَ: قُلْتُ: يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ، فَأَخْبِرْنِي بِمَسْأَلَتِي.

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ, អាស្រ័យលើអ្វីទៅបានជាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្តទូលបង្គំ, មុនទូលបង្គំសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាស្រ័យលើការចម្រើនភារនានិងញាណទស្សនៈ ។ លោកមិនធ្លាប់ឮព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេ [១៥:៧៥] ក្នុងនេះមាននូវសញ្ញាសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលយល់ផ្លូវឆ្ងាយ និងព្រះវចនៈរបស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "ចូរខ្លាចញាណទស្សនៈរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ព្រោះគេមើលឃើញអាស្រ័យព្រះរស្មីរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ, សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីសំណួរទូលបង្គំចុះ ។"

قَالَ: «أَرَدْتُ أَنْ تَسْأَلَنِي عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، [م] لَمْ يُطِقْ حَمَلَهُ عَلَيَّ بِنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عِنْدَ حَطِّهِ الْأَصْنَامَ عَنْ سَطْحِ الْكَعْبَةِ، مَعَ قُوَّتِهِ وَ شِدَّتِهِ وَ مَا ظَهَرَ مِنْهُ فِي قَلْعِ بَابِ الْقُمُوصِ بِحَيْبَرٍ وَ الرَّيِّ بِه إِلَى وَرَائِهِ أَرْبَعِينَ ذِرَاعًا، وَ كَانَ لَا يُطِيقُ حَمَلَهُ أَرْبَعُونَ رَجُلًا، وَ قَدْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَرْكَبُ النَّاقَةَ وَ الْفَرَسَ وَ الْحِمَارَ، وَ رَكِبَ الْبُرَاقَ لَيْلَةَ الْمِعْرَاجِ، وَ كُلُّ ذَلِكَ دُونَ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي الْقُوَّةِ وَ الشِّدَّةِ؟ قَالَ: قُلْتُ لَهُ: عَنْ هَذَا وَ اللَّهُ أَرَدْتُ أَنْ أَسْأَلَكَ، يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកចង់សួរខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អំពីរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថាហេតុអ្វីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យអាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បិទ អាច្ឆិ គ្រីលិប^{صلوات الله عليه وآله وسلم} រំលូរបចម្លាក់ពីផ្នែកក្នុងបាសុកាលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានកម្លាំងពលដែលធ្លាប់បានបង្ហាញឲ្យឃើញកាលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានកន្ត្រាក់ទ្វារបន្ទាយខ្យងបារ, បានចោលទ្វារនោះឆ្ងាយសែសិបហាត្ត (ប្រមាណ 18 ម៉ែត្រ), មនុស្សសែសិបនាក់សែងទ្វារនោះមិនរួចទេ ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានជិះអូដូ, ជិះសេះ, ជិះសេះទេស, ជិះ អាល់-ប៊ូរីកូ ក្នុងយប់មិអ៊ុរីច, អ្វីៗទាំងនេះមានកម្លាំងពលទាបជាងអាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមសួរចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}, នេះគឺអ្វីដែលទូលបង្គំចង់សួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}, ព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ។"

وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ، إِلَى أَنْ قَالَ: «وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا عَلِيُّ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى حَمَلَنِي دُنُوبَ شِبَعَتِكَ ثُمَّ عَفَرَهَا لِي، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «لِيَعْفَرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ».* (علل الشرائع : صَفْحَة ١٧٣ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٨٥)

ហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានរៀបរាប់ដល់ត្រង់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានផ្ទុកបាបស្តីអាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ, អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានផ្ទុកបាបស្តីអាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ។ ដូច្នោះចូរអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លើកទោសឲ្យពួកគេឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ផង, នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} [៤៨:២] ដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងលុបលាងបាបអ្នកឲ្យអ្នកដែលបានកន្លងមកហើយនិងបាបដែលនឹងមានក្នុងពេលខាងមុខ ។"

(علل الشرائع: 1/173)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَيْبٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ يَزِيدَ بَيَّاعِ السَّابِرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ: "لِيُغْفَرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ"، قَالَ: «مَا كَانَ لَهُ ذَنْبٌ، وَ لَا هُمْ بِذَنْبٍ، وَ لَكِنَّ اللَّهَ حَمَلَهُ ذُنُوبَ شِيعَتِهِ ثُمَّ عَفَرَهَا لَهُ».** (تفسير القمي: جزء ٢ صفحة ٣١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صفحة : ٨٥)

[...] អ្នកម្នាក់ ប្រើ យ៉ាងណា បានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានទូល អាច រាប់ខ្លួនឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "[មានន័យថា អ្វី]ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} [៤៨:២] ដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎នឹងលុបលាងបាប អ្នកឲ្យអ្នកដែលបានកន្លងមកហើយ និងបាបដែលនឹងមានក្នុងពេលខាងមុខ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានចែន: ថា: "មិនមានបាបនៅលើខ្លួនព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ទេ, ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មិនជិតជាប់ដោយបាបទេដែរ ។ តែ អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}បានផ្ទុកបាបស្តីអ្នកសុំព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}លើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ក្រោយមកព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បានអត់ឱនឲ្យ ពួកគេដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (1) (314 :2 : 2)

قَالَ شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ: وَ يُؤَيِّدُهُ مَا رُوِيَ مَرْفُوعاً عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الثَّالِثِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "لِيُغْفَرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ"، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): وَ أَيُّ ذَنْبٍ كَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مُتَقَدِّمًا أَوْ مُتَأَخَّرًا؟ وَ إِنَّمَا حَمَلَهُ اللَّهُ ذُنُوبَ شِيعَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، مَنْ مَضَى مِنْهُمْ وَ مَنْ بَقِيَ، ثُمَّ عَفَرَهَا لَهُ».** (تأويل الآيات : جزء ٢ صفحة ٥٩٣ حديث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صفحة : ٨٦)

ស្មារតី អាល-ខ្លួន អាល-ណាយ៉ាហ្ន៎ បានរាយការណ៍ថា អាច អាល-ហ្វាត្កហ្វ ទី ៣ បានរាយការណ៍ គាំទ្រហ្វាត្កហ្វនេះអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [៤៨:២] ដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎នឹងលុបលាងបាបអ្នកឲ្យ អ្នកដែលបានកន្លងមកហើយ និងបាបដែលនឹងមានក្នុងពេលខាងមុខ ថា: "តើវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រព្រឹត្តិបាបមួយណាកាលពីមុននិងក្រោយមកនោះ? តែអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}បានដាក់បាបរបស់ ស្តីអ្នកសុំអាល មកលើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នោះទេ, តាំងពីពួកមុនៗមកដល់ពួកក្រោយៗ, ក្រោយមកព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} បានអត់ឱនឲ្យពួកគេក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (1) (4 /593 :2 : 2)

الطَّبْرَسِيُّ: رَوَى الْمُفَضَّلُ بْنُ عُمَرَ، عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلَهُ رَجُلٌ، عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ، فَقَالَ: «وَ اللَّهُ مَا كَانَ لَهُ ذَنْبٌ، وَ لَكِنَّ اللَّهَ سَبَّحَانَهُ صَمِنَ لَهُ أَنْ يُغْفَرَ ذُنُوبَ شِيعَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِمْ وَ مَا تَأَخَّرَ».** (مجمع البيان : جزء ٩ صفحة ١٦٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صفحة : ٨٦)

អាល-គូបរីស៊ី បានរាយការណ៍ថា អាល-មូហ្វាដ្ឋដ្ឋល ប្រើ អ្នកម្នាក់ បានរាយការណ៍ថាបុរសម្នាក់បានសួរ អាល-ស្តីខ្លឹក^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីអាយ៉ាសុំនេះ, ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានចែន:ថា: "សូមស្តាប់ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មិនមានបាបទេ ។ តែអស់ឡោះហ្ន៎ដើមហាថ្លៃថ្លាបានធានាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថាព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}នឹងអត់ឱន បាបឲ្យស្តីអ្នកសុំអាល^{صلوات الله عليه والسلام} ទាំងបាបមុនៗរបស់ពួកគេ, ទាំងបាបក្រោយៗរបស់ពួកគេ ។" (1) (168 :9 : 2)

وَ رَوَى الشَّيْخُ أَبُو جَعْفَرٍ الطُّوسِيُّ (قَدَسَ اللَّهُ رُوحَهُ) عَنْ رَجَالِهِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ يُوسُفَ الشَّحَّامِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ

السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ لِأَيِّ الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: الرَّجُلُ مِنْ مَوَالِكُمْ عَاقٌ يَشْرَبُ الْخَمْرَ، وَ يَزْنِكُ مِنَ الْمَوْبِقِ مِنَ الذَّنْبِ تَبَرُّاً مِنْهُ؟ فَقَالَ: تَبَرُّوا مِنْ فِعْلِهِ وَ لَا تَبَرُّوْا مِنْ خَيْرِهِ وَ أَبْغِضُوا عَمَلَهُ.

[...] ស្រែជុំ ប៊ិន យុស្ស៍ អាល់-ហ្វាត់ហ្វា បានរាយការណ៍តមកពី អាចិ អាល់-ហ្វាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាត់ហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុរសម្នាក់ដែលនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តុព្រះអង្គ មិនចៀសវាងពីកម្រាមទេ, គាត់បានពានលើព្រំដែនប្រព្រឹត្តបាប ។ តើយើងគប្បីដកខ្លួនឆ្ងាយពី គាត់ទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកកុំទទួលស្គាល់ទង្វើរបស់គាត់, ចូរអស់លោកកុំ បដិសេធសេចក្តីល្អរបស់គាត់, តែចូរអស់លោកស្អប់ខ្ពើមទង្វើរបស់គាត់ ។"

فَقُلْتُ: يَتَّبِعُ لَنَا أَنْ نَقُولَ: فَاسِقٌ فَاجِرٌ؟ فَقَالَ: لَا، الْفَاسِقُ الْفَاجِرُ الْكَافِرُ الْجَاهِدُ لَنَا وَ لِأَوْلِيَانَا، أَبِي اللَّهِ أَنْ يَكُونَ وَ لِيُنَا فَاسِقًا فَاجِرًا، وَ إِنْ عَمِلَ مَا عَمِلَ، وَ لَكِنَّكُمْ قُولُوا: فَاسِقُ الْعَمَلِ فَاجِرُ الْعَمَلِ مُؤْمِنٌ النَّفْسِ، حَبِيبُ الْفِعْلِ طَيِّبُ الرُّوحِ وَ الْبَدَنِ لَا وَ اللَّهُ لَا يَخْرُجُ وَ لِيُنَا مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا وَ اللَّهِ وَ رَسُولُهُ وَ نَحْنُ عَنْهُ رَاضُونَ،

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យយើងនិយាយបានទេថា៖ "មនុស្សអប្រិយ, មនុស្សលាមក?" ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ។ មនុស្សអប្រិយនិងមនុស្សលាមកគឺបុគ្គលដែលអសទ្ធា, ដែលប្រយុទ្ធនឹង យើង^{عليه السلام}និងបណ្តាមិត្តយើង^{عليه السلام} ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}មិនព្រមឲ្យមិត្តយើង^{عليه السلام} ក្លាយទៅជាមនុស្សអប្រិយ, មនុស្សលាមកទេ, ទោះបីអ្នកនោះបានធ្វើអ្វីដែលគាត់បានធ្វើនោះក៏ដោយ ។ តែអស់លោកគប្បីថា៖ "ទង្វើគាត់អប្រិយ, ទង្វើគាត់លាមក, ខ្លួនគាត់ជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ទង្វើអាក្រក់, ចិត្តនិងខ្លួនល្អ ។" ទេ, សូមស្រឡាចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}, បុគ្គលនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليه السلام}ដែលចាកចេញពីលោកនេះ, សុទ្ធតែជាបុគ្គលដែលសព្វព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}, ដែលគាប់ព្រះហឫទ័យព្រះសាសនៈទូត^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}, ដែលគាប់ចិត្តយើង^{عليه السلام} ។"

يَخْشُرُهُ اللَّهُ عَلَى مَا فِيهِ مِنَ الذُّنُوبِ مُبِصِرًا وَجْهَهُ، مَسْتَوْرَةً عَوْرَتُهُ، أَمِنَةً رُوَعْتُهُ، لَا خَوْفٌ عَلَيْهِ وَ لَا حُزْنٌ. وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ لَا يَخْرُجُ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يُصَفِّي مِنَ الذُّنُوبِ، إِمَّا بِمُصِيبَةٍ فِي مَالٍ أَوْ نَفْسٍ أَوْ وَلَدٍ أَوْ مَرَضٍ، وَ أَدْنَى مَا يُصْنَعُ بَوْلِيْنَا أَنْ يُرِيَهُ اللَّهُ رُؤْيَا مَهُولَةً فَيَصْبِحُ حَزِينًا لِمَا رَأَى، فَيَكُونُ ذَلِكَ كَقَارَةٍ لَهُ، أَوْ خَوْفًا يَرُدُّ عَلَيْهِ مِنْ أَهْلِ دَوْلَةِ الْبَاطِلِ، أَوْ يُشَدِّدُ عَلَيْهِ عِنْدَ الْمَوْتِ،

អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}នឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ឡើងវិញលើបាបដែលខ្លួនបានធ្វើ ដោយមានមុខស (ភ្លឺ), ខ្មាសត្រូវ បិទបាំង, មានសន្តិសុខនិងមានភាពត្រចះត្រចង់ ។ អ្នកនោះនឹងមិនមានការភ័យខ្លាចនិងទុក្ខព្រួយទេ ។ នោះពីព្រោះអ្នកនោះបានចាកចេញពីលោកនេះពេលដែលខ្លួនបានជ្រះស្អាតពីបណ្តាបាប, ដោយសារ បញ្ហាទ្រព្យ, ឬបញ្ហាខ្លួន, ឬបញ្ហាកូនចៅ, ឬបញ្ហាជម្ងឺ ។ ទង្វើតូចបំផុតដែលមិត្តយើង^{عليه السلام}បានប្រព្រឹត្ត, អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}នឹងបង្ហាញអ្នកនោះនូវការយល់ស្តីអាក្រក់ព្រមាន, អ្នកនោះនឹងព្រួយបារម្ភដោយអ្វី ដែលខ្លួនបានឃើញ ។ ដូច្នោះអ្វីៗទាំងនេះជាការលាងកំហុសសម្រាប់អ្នកនោះ ឬអ្នកនោះនឹងបានស្គាល់ ការភ័យខ្លាចអាជ្ញាធររដ្ឋបាលមិនត្រឹមត្រូវ ឬអ្នកនោះនឹងស្គាល់ការលំបាកក្នុងពេលស្លាប់ ។

فَيَلْمَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ طَاهِرًا مِنَ الذُّنُوبِ، أَمِنَةً رُوَعْتَهُ مُحَمَّدٍ وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا. ثُمَّ يَكُونُ أَمَامَهُ أَحَدُ الْأَمْرَيْنِ: رَحْمَةُ اللَّهِ الْوَاسِعَةُ الَّتِي هِيَ أَوْسَعُ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ جَمِيعًا، أَوْ شَفَاعَةُ مُحَمَّدٍ وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا، إِنْ أَحْطَأَتْهُ رَحْمَةُ اللَّهِ أَدْرَكَتُهُ

شَفَاعَةُ نَبِيِّهِ وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا، فَعِنْدَهَا تُصِيبُهُ رَحْمَةُ اللَّهِ الْوَاسِعَةُ، وَ كَانَ أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلِهَا وَ لَهُ إِحْسَانُهَا وَ فَضْلُهَا. (تأويل الآيات الظاهرة : جزء ١ صَفْحَة ٥٧٦)

ដូច្នោះអ្នកនោះនឹងបានជួបអស់ឡោះហ្គាដោយបានជ្រះស្អាតពីបណ្តាបាប, មានសន្តិសុខ, និងនៅក្នុង ភាពត្រចះត្រចង់ដោយសារមូហ្គាម៉ាដូ និងអាមីរុល-មុមីនីន ។ បន្ទាប់មកនឹងមានរឿងមួយក្នុង ចំណោមរឿងពីរនៅពីមុខអ្នកនោះ: គឺព្រះធម៌មេត្តាដ៏ធំធេងរបស់អស់ឡោះហ្គាដែលថ្លៃជាងពួក មនុស្សទាំងអស់នៅលើផែនដី ឬការធ្វើអន្តរាគមន៍របស់មូហ្គាម៉ាដូ និងអាមីរុល-មុមីនីនទៅទៀត ។ បើព្រះធម៌មេត្តារបស់អស់ឡោះហ្គាមិនបានដល់អ្នកនោះទេ, ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ព្រះ សាស្តា និងអាមីរុល-មុមីនីន នឹងបានទៅដល់អ្នកនោះ: ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះធម៌មេត្តាដ៏ធំធេង របស់អស់ឡោះហ្គានឹងបានមកលើអ្នកនោះ, អ្នកនោះនឹងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ក្នុងការបាននូវព្រះធម៌ មេត្តាដ៏ធំធេងរបស់អស់ឡោះហ្គា, អ្នកនោះស័ក្តិសមនឹងបានព្រះធម៌មេត្តាដ៏ធំធេងរបស់អស់ឡោះហ្គា ។ អ្នកនោះនឹងបានកុសលនិងគុណបុណ្យពីព្រះធម៌មេត្តាដ៏ធំធេងរបស់អស់ឡោះហ្គានោះ: ។" (تأويل الآيات الظاهرة : 1 : 576)

في كتاب الحِصَالِ عَنِ الْأَعْمَشِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ: هَذَا شَرَائِعُ الدِّينِ إِلَى أَنْ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ الْأَنْبِيَاءُ وَ أَوْصِيَائِهِمْ لَا دُنُوبَ لَهُمْ، لِأَنَّهُمْ مَعْصُومُونَ مُطَهَّرُونَ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٥٧)

នៅក្នុងសាស្ត្រា អាល-ហ្គាត់ហ្គា រាយការណ៍តមកពី អាល-អាត់ម៉ាស្ត, តមកពី យ៉ាក្គាហ្គា ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ដែលមានវចនៈថា: "នេះគឺព្រះរាជក្រឹត្យរបស់ព្រះសាសាណា ។" ហើយព្រះអង្គ មានវចនៈ ថា: "ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ និងព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ មិន មានបាបទេ ពីព្រោះព្រះអង្គទាំងអស់ជាបុគ្គលសុក្រឹតតខ្លោះ, បរិសុទ្ធតតមន្តិល ។" (تفسير نور الثقلين : 5 : 57)

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا

៣. ដើម្បីអស់ឡោះហ្គានឹងជួយពួកអ្នកដោយជំនួយស័ក្តិសិទ្ធិ ។

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ ۗ وَاللَّهُ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

៤. ព្រះអង្គជាអ្នកដាក់សេចក្តីស្ងប់ចុះមកក្នុងចិត្តបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេបង្កើន ជំនឿថែមនឹងជំនឿពួកគេ ។ កម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្គាគឺទ័ពមេឃនិងដី ។ អស់ឡោះហ្គាទ្រង់ ញាណ, ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

لِيَدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا

៥. ដើម្បីព្រះអង្គនឹងឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រី បានចូលសូនស្នូតដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោមនោះ, ស្ថិតនៅទីនោះជានិច្ចអនន្ត, និងដើម្បីព្រះអង្គនឹងលុបលាងបណ្តាទង្វើអាក្រក់ពីពួកគេ ។ នេះគឺជ័យជំនះមួយដ៏ធំធេងនៅឯអល់ឡោះហ្វ្រា ។

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾

៦. [និងដើម្បី]ព្រះអង្គនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកពុតត្បិតប្រុសនិងពួកពុតត្បិតស្រី, ពួកពហុទេពនិយមប្រុសនិងពួកពហុទេពនិយមស្រីដែលស្មានអំពីអល់ឡោះហ្វ្រាដោយការស្មានអប្រិយ ។ វិស័យស្មានអាក្រក់នឹងពិបពះលើពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្វ្រាទ្រង់ព្រះពិរោធពួកគេ, ព្រះអង្គដាក់បណ្តាសាពួកគេ, ព្រះអង្គត្រៀមនរកសម្រាប់ពួកគេ, ជាទិសដៅអប្រិយ ។

وَاللَّهُ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَزِيْرًا حَكِيْمًا ﴿٧﴾

៧. កម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្វ្រាគឺទ័ពមេឃនិងដី ។ អល់ឡោះហ្វ្រាទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ, ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣-៧

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَفْصِ بْنِ الْبَحْتَرِيِّ وَ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ وَ غَيْرِهِمَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ"، قَالَ: «هُوَ الْإِيمَانُ».** (الكافي : جزء ٢ صفة ١٣ حديث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ٨٦)

[...] ហ្វ្រាហ្វ ប៊ិន សាលិម និង ម្នាក់ទៀតបានរាយការណ៍តមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្រា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្រា^{رحمته} [៤៨:៤] ព្រះអង្គជាអ្នកដាក់សេចក្តីស្ងប់ចុះមកក្នុងចិត្តបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺជំនឿ ។" (الكافي : 2/ 4/ 13) ***

مُحَمَّدٌ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ ابْنِ مَجْلُوبٍ عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ رَزِينٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ وَ الْحَجَّالِ عَنِ الْعَلَاءِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ قَالَ لِي أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) كَانَ كُلُّ شَيْءٍ مَاءً وَ كَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ فَأَمَرَ اللَّهُ عَزَّ ذِكْرُهُ الْمَاءَ فَاضْطَرَمَّ نَاراً ثُمَّ أَمَرَ النَّارَ فَحَمَدَتْ فَارْتَفَعَ مِنْ حُمُودِهَا دُخَانٌ فَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ مِنْ ذَلِكَ الدُّخَانِ وَ خَلَقَ الْأَرْضَ مِنَ الرَّمَادِ ثُمَّ اخْتَصَمَ الْمَاءُ وَ النَّارُ وَ الرِّيحُ فَقَالَ الْمَاءُ أَنَا جُنْدُ اللَّهِ الْأَكْبَرُ وَ قَالَتِ النَّارُ أَنَا جُنْدُ اللَّهِ الْأَكْبَرُ فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى الرِّيحِ أَنْتِ جُنْدِي الْأَكْبَرُ. (الكافي : جزء ٨ صفة ٩٥ حديث ٦٨)

[...] មូហាំម៉ាដ្យូ ប៊ិន មុស្លីម បាននិយាយថា អាធិ យ៉ាក្កហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ធ្លាប់មានសុទ្ធតែទឹក ។ ព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះអង្គ^{رحمته} ធ្លាប់តែនៅពីលើទឹក ។ អល់ឡោះហ្វ្រា^{رحمته} បានបញ្ជាទឹក, ភ្លើងក៏បានឆេះឡើង ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ^{رحمته} បញ្ជាភ្លើង, ភ្លើងក៏បានរលត់ហើយមានផ្សែងផុសឡើងពីសម្រកទឹកនោះ ។ អល់ឡោះហ្វ្រា^{رحمته} បានបង្កើតមេឃពីផ្សែងនោះ, ព្រះអង្គ^{رحمته} បានបង្កើតផែនដីពីផេះ ។ បន្ទាប់មក

ទឹក, ភ្លើងនិងខ្យល់បានឈ្លោះប្រកែកគ្នា ។ ទឹកបានថា: "ខ្ញុំជាទ័ពធំជាងគេរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។" ខ្យល់បានថា: "ខ្ញុំជាទ័ពធំជាងគេរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។" ភ្លើងបានថា: "ខ្ញុំជាទ័ពធំជាងគេរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។" អល់ឡោះហ្គ័របានបើកឲ្យខ្យល់ដឹងថា: "អ្នកជាទ័ពធំជាងគេរបស់អញ ។"

(الكافي 8 : 68 / 95)

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾

៨. ការពិតយើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកទៅជាសាក្សី, ជាអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អនិងជាអ្នកព្រមាន

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

៩. ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ, គាំទ្រគេ, គោរពគេ និងថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរចំពោះព្រះអង្គព្រឹកនិងល្ងាច ។

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۗ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَسِيئَتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾

១០. ការពិតជនានុជនណាសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអ្នក, ជនានុជននោះសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ព្រះហត្ថអល់ឡោះហ្គ័រនៅលើដៃពួកគេ ។ អ្នកណាបំពាន[ពាក្យសន្យា], អ្នកនោះបំពានតែលើខ្លួនទេ ។ អ្នកណាគោរពកិច្ចសន្យាដែលខ្លួនបានធ្វើជាមួយអល់ឡោះហ្គ័រ, ព្រះអង្គនឹងប្រទានរង្វាន់ដ៏បរវេណ្យអ្នកនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៨-១០

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيُذْأَبُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ" فَهُمْ الَّذِينَ لَمْ يُخَالِفُوا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ لَمْ يُنْكَرُوا عَلَيْهِ الصُّلْحَ. ثُمَّ قَالَ: لِيُدْخَلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتِ بَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَلَّ السَّوْءُ عَلَيْهِمْ ذَائِرَةُ السَّوْءِ " هُمُ الَّذِينَ أَنْكَرُوا الصُّلْحَ، وَ إِنَّهُمْ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) " وَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ لَعَنَهُمْ وَ أَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَ سَاءَتْ مَصِيرًا وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا".

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បានរាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៤៨:៤] ព្រះអង្គជាអ្នកដាក់សេចក្តីស្ងប់ចុះមកក្នុងចិត្តបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេបង្កើនជំនឿថែមនឹងជំនឿពួកគេ ។ កម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្គ័រគឺទ័ពមេឃនិងដី ថា: "ពួកទាំងនេះគឺពួកដែលមិនប្រឆាំងរិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ពួកគេមិនសម្តែងឲ្យឃើញការមិនពេញចិត្តយ៉ាងច្បាស់លាស់ចំពោះរិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្រុះសម្រួលគ្នានោះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: [៤៨:៥] ដើម្បីព្រះអង្គនឹងឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រី បានចូលសួរសួរគ្នាដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោមនោះ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៤៨:៦] ដែលស្មាន

អំពីអល់ឡោះប្តីដោយការស្មានអប្រិយ ។ វិស័យស្មានអាក្រក់នឹងពើបពៈលើពួកគេ, ពួកនេះគឺពួកដែល
មិនចូលចិត្តការសម្រុះសម្រួលគ្នាទេ, ពួកគេបានចោទប្រកាន់រំលោភលុលឡោះប្តី ﷺ ។ អល់ឡោះប្តីទ្រង់
ព្រះពិរោធពួកគេ, ព្រះអង្គដាក់បណ្តាសាពួកគេ, ព្រះអង្គត្រៀមនរកសម្រាប់ពួកគេ, ជាទិសដៅ
អប្រិយ ។ [៤៨:៧] កម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះប្តីគឺទ័ពមេឃនិងដី ។ អល់ឡោះប្តីទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ,
ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។ [៤៧:៨] ការពិតយើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកទៅជាសាក្សី, ជាអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អ
និងជាអ្នកព្រមាន ។

ثم عطف المخاطبة على أصحابه، فقال: لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تُعَزِّزُوهُ وَ تُؤَقِّدُوهُ، ثم عطف على نفسه عز و جل فقال: وَ تُسَبِّحُوهُ
بُكْرَةً وَ آصِيلاً معطوف على قوله: لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះប្តី ﷺ មានព្រះបន្ទូលទៅកាន់បណ្តាសាវករបស់ព្រះអង្គ ﷺ ដោយសន្តោសថា៖
[៤៨:៩] ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះប្តីនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ, គាំទ្រគេ, គោរព
គេ, បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះបន្ទូលអំពីព្រះអង្គឯង ﷺ ថា៖ និងថ្វាយសេចក្តីស្នើចសរសើរចំពោះព្រះ
អង្គព្រឹកនិងល្ងាច គួបជាមួយព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷺ [៤៨:៩] ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានសទ្ធាចំពោះ
អល់ឡោះប្តីនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ។

و نزلت في بيعة الرضوان: لَمَّا رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ، و اشترط عليهم ألا ينكروا بعد ذلك على رسول
الله (صلى الله عليه و آله) شيئاً يفعلوه، و لا يخالفوه في شيء يأمرهم به، فقال الله عز و جل بعد نزول آية الرضوان: إِنَّ الَّذِينَ
يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا، و
إنما رضي عنهم بهذا الشرط أن يفوا بعد ذلك بعهد الله و ميثاقه، و لا ينقضوا عهده و عقده، فهذا العقد رضي الله عنهم،

អំពីការសច្ចាស្នេ្នៈស្ម័គ្រ, គេបានដាក់ចុះមកថា៖ [៤៨:១៨] អល់ឡោះប្តីសព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នក
មានសទ្ធាព្រះថ្វា កាលពួកគេបានសច្ចាស្ម័គ្រស្នេ្នៈចំពោះអ្នកនៅក្រោមដើមឈើ, ព្រះអង្គ ﷺ បានចែង
ថាពួកគេនឹងមិនស្អប់ខ្ពើមអ្វីដែលរំលោភលុលឡោះប្តី ﷺ ធ្វើក្រោយពីនោះទេ, នឹងមិនប្រកែកព្រះអង្គ ﷺ ទេ,
គ្រប់រឿងដែលព្រះអង្គ ﷺ បញ្ជាពួកគេ ។ ដូច្នេះ, ក្រោយពីបានដាក់ចុះមកនូវអាយ៉ាស្ម័គ្រស្នេ្នៈនេះ
(អាយ៉ាស្ម័ ៤៨:១៨), អល់ឡោះប្តី ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៨:១០] ការពិត ជនានុជនណាសច្ចាស្ម័គ្រ
ស្នេ្នៈចំពោះអ្នក, ជនានុជននោះសច្ចាស្ម័គ្រស្នេ្នៈចំពោះអល់ឡោះប្តី ។ ព្រះហត្ថអល់ឡោះប្តីនៅលើ
ដៃពួកគេ ។ អ្នកណាបំពាន[ពាក្យសន្យា], អ្នកនោះបំពានតែលើខ្លួនទេ ។ អ្នកណាគោរពកិច្ចសន្យាដែល
ខ្លួនបានធ្វើជាមួយអល់ឡោះប្តី, ព្រះអង្គនឹងប្រទានរង្វាន់ដ៏បរវេជ្ជអ្នកនោះ ។ ព្រះអង្គ ﷺ ទ្រង់សព្វព្រះ
ហឫទ័យពួកគេ, ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលថាពួកគេនឹងស្នេ្នៈគ្រង់ក្រោយពីនោះមក, គឺស្នេ្នៈគ្រង់ចំពោះពាក្យ
សម្បថចំពោះអល់ឡោះប្តី ﷺ និងកិច្ចសន្យារបស់ព្រះអង្គ ﷺ, ដែលថានឹងមិនក្បត់ពាក្យសច្ចានិងកិច្ច
សន្យាជាមួយព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។ ដូច្នេះ, ដោយសារកិច្ចសន្យានេះឯងដែលអល់ឡោះប្តី ﷺ ទ្រង់សព្វព្រះ
ហឫទ័យពួកគេ ។

فقدموا في التأليف آية الشرط على بيعة الرضوان، و إنما نزلت أو لا بيعة الرضوان ثم آية الشرط عليهم فيها. ** (تفسير القمّي :
جزء ٢ صَفْحَة ٣١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٨٧)

ពួកគេ (ក្រុមអ៊ីស្លាម, កាលចងក្រងគូរអាន) បានដាក់អាយ៉ាសុលក្នុងខណ្ឌរបស់ការសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះ (៤៨:១០) នៅក្នុងការចងក្រង[គូរអាន] ។ តែអាយ៉ាសុលក្នុងខណ្ឌស្ម័គ្រស្មោះ (៤៨:១៨) នេះត្រូវដាក់ចុះមកមុនគេ, បន្ទាប់មកគឺអាយ៉ាសុលក្នុងខណ្ឌរបស់ការសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះ (៤៨:១០) ។" (315 :2 2: 1)

មើល សូរ្យវិញ្ញាណ ២ អាយ៉ាសុល ៤០ ។

* وَ بِالْإِسْنَادِ قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْخُزَّازِ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ

* យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាន, លោកបានថា អាល់-ហ្វាត់ហ្កា គឺជា អាយ៉ាសុល គឺជា អ៊ីដ្រីស បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពីឪពុកលោក, តមកពី អាយ៉ាសុល គឺជា មូហាំម៉ាដ គឺជា ខ្ញុំលីដូ, តមកពី អាល់-អ្វាបបាស់ គឺជា ម៉ាកុប្ស, តមកពី មូហាំម៉ាដ គឺជា យ៉ាសុលយ៉ា អាល់-ខ្វីស្វាសុល, តមកពី គួលហ្វាសុល គឺជា ស្វែដ្វី

عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : أَتَانِي جَبْرَائِيلُ مِنْ قِبَلِ رَبِّي جَلَّ جَلَالُهُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُقَرِّتُكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ لَكَ بَشِيرًا أَحَاكَ عَلَيَّا بِأَنِّي لَا أُعَدِّبُ مَنْ تَوَلَّاهُ وَ لَا أَرْحَمُ مَنْ عَادَاهُ. (بشارة المصطفى لشبيعة المرتضى (ص) : جزء ١ صفة ١٦)

តមកពី អាល់-ស្វីដ្វី យ៉ាកុប្សា ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺជា មូហាំម៉ាដ ^{صلوات الله عليه والسلام}, តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}, តមកពីព្រះបុព្វការី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វ្លា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ាប៊ីស្វែដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកជួបខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام}, ពីព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام}, ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដ ^{صلوات الله عليه والسلام} អស់ឡោះហ្វ្លា ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើសាឡាមមកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}, ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះរាជបន្ទូលមកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ដំណឹងល្អដល់អាល់-ស្វែដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام}, ប្អូនប្រុស ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام}, ថាអញ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមិនធ្វើទណ្ឌកម្មទេ អ្នកណាដែលស្រឡាញ់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាអញ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមិនអាណិតមេត្តាទេ, អ្នកណាដែលជាស្រូវរបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

(بشارة المصطفى لشبيعة المرتضى (ص) : 1: 16)

* أَخْبَرَنَا الشَّيْخُ الْمُفِيدُ أَبُو عَلِيٍّ الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الطُّوسِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا السَّعِيدُ الْوَالِدِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا الشَّيْخُ الْمُفِيدُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ النُّعْمَانَ الْخَارِزْمِيُّ الْبَغْدَادِيُّ قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ الْجَعْفَرِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الْمُنْعِمِ قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَرَارِيِّ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَابِرِ قَالَ: وَ حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِيِّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الْمُنْعِمِ قَالَ: حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ بَشِيرٍ عَنْ جَابِرِ

* និយាយប្រាប់យើងដោយ អាល់-ស្វែដ្វី អាល់-មូហ្វីដូ អាហ្វី អាល់-ហ្វាសាស គឺជា មូហាំម៉ាដ អាល់-ទ្វីស្វី, តមកពី អាល់-សាអ៊ីដូ អាល់-វ៉ាលីដូ, តមកពី អាល់-ស្វែដ្វី អាល់-មូហ្វីដូ អាហ្វី អាល់-ខ្វីស្វាសុល មូហាំម៉ាដ គឺជា មូហាំម៉ាដ គឺជា អាល់-នុអ៊ីម៉ាស អាល់-ហ្វាសាស អាល់-បាកុដ្វាដ្វី, តមកពី អាហ្វី បាការ មូហាំម៉ាដ គឺជា អ៊ីម៉ាស អាល់-យ៉ាហ្វី, តមកពី យ៉ាកុប្សា គឺជា មូហាំម៉ាដ អាល់-ហ្វាសាស, ត

មកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ឌុល មុនអ៊ីម, តមកពី អាប់ឌុលឡោះហ្វា ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អាល់-ហ្វាស្វារី, តមកពី យ៉ាកុបហ្វា ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلا}, តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا}, តមកពី យ៉ាហ្វេរ ដែលបាននិយាយថាគេបាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី យ៉ាកុបហ្វា ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អាល់-ហ្វាស្វារី, តមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ឌុល មុនអ៊ីម, តមកពី អ៊ីម៉ា ប៊ិន ស៊ីមរ, តមកពី យ៉ាហ្វេរ

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَلَا أُبَشِّرُكَ أَلَا أَمْنَحُكَ؟ قَالَ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ فَوَيْلٌ لِحُلُقُتٍ أَنَا وَ أَنْتَ مِنْ طِينَةٍ وَاحِدَةٍ فَفَضَلْتُ مِنْهَا فَضْلَةً فَخُلِقَ مِنْهَا شَيْعَتُنَا فَإِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ دُعِيَ النَّاسُ بِأَسْمَاءِ أُمَّهَاتِهِمْ إِلَّا شَيْعَتَكَ فَإِنَّهُمْ يُدْعَوْنَ بِأَسْمَاءِ آبَائِهِمْ لَطِيبِ مَوْلِدِهِمْ . (بشارة المصطفى لشبيعة المرتضى (ص) : جزء ١ صَفْحَة ١٤)

តមកពី អាច្ឆិ យ៉ាកុបហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا}, តមកពី យ៉ាហ្វេរ ប៊ិន អាប់ឌុលឡោះហ្វា អាល់-អាស៊ីម៉ាដូ ដែលបាននិយាយថាវិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلا} បានប្រាប់ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} អាច្ឆិ គ្លីលីប ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} ប្រាប់ដំណឹងល្អដល់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} បានទេ? ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} សន្ទនាជាមួយអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} បានទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "បាន, វិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلا} អើយ!" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} ត្រូវបង្កើតមក, អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} និងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} ពីដីតែមួយ (សារធាតុតែមួយ) ។ មាននៅសល់ដីពីការបង្កើត[យើង ^{عليهم}]នេះ, ស្ត្រីអ្នកស្ត្រីយើង ^{عليهم} ត្រូវបង្កើតមកពីដីដែលនៅសល់នេះ ។ ដូច្នេះ, ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ, មនុស្សម្នាក់ៗនឹងត្រូវហៅតាមឈ្មោះម្តាយពួកគេលើកលែងតែស្ត្រីអ្នកស្ត្រីយើង ^{عليهم} ទេ, ព្រោះពួកគេនឹងត្រូវហៅតាមឈ្មោះឪពុកពួកគេដោយសារតែពួកគេមានកំណើតល្អ ។" (14 : 1) (بشارة المصطفى لشبيعة المرتضى (ص) : جزء ١ صَفْحَة ١٤)

* وَ بِالْإِسْنَادِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ الْبُخَارِيُّ أَحْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ يَعْقُوبَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ حَفْصٍ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عُثْمَانَ بْنِ حَكِيمٍ حَدَّثَنَا فَصْبَةُ حَدَّثَنَا سَوَّادُ الْأَعْمَى عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي عَوْفٍ بْنِ أَبِي الْجَحَافِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمِيرٍ

* យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានថានិយាយប្រាប់យើងដោយ អាច្ឆិ អាប់ឌុលឡោះហ្វា ប៊ិន អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្វារី អាល់-ស្វីហ្វា អាល់-ហ្វាស្វារី, តមកពី អាប់ឌុលឡោះហ្វា ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកុប, តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្វារី ប៊ិន ហ្វាហ្វាស្វារី, តមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីស្វាម៉ា ប៊ិន ហ្វាត្យា, តមកពី ក្លីស្ត្រីបាស្វារី, តមកពី សៅវ៉ា អាល់-អាគុម៉ា, តមកពី ដារុដូ ប៊ិន អាច្ឆិ អេហ្វហ្វា ប៊ិន អាច្ឆិ អាល់-យ៉ាហ្វាហ្វា, តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីម៉ា

عَنْ فَاطِمَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: كَانَتْ لِيَلْتِي مِنْ رَسُولِ اللَّهِ وَ هُوَ عِنْدِي فَجَاءَتْ فَاطِمَةُ وَ تَبِعَهَا عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَا عَلِيُّ أَبَشِّرْ أَنْتَ وَ أَصْحَابُكَ فِي الْجَنَّةِ أَبَشِّرْ يَا عَلِيُّ أَنْتَ وَ شَيْعَتُكَ فِي الْجَنَّةِ تَمَامَ الْحَبْرِ . (بشارة المصطفى لشبيعة المرتضى (ص) : جزء ١ صَفْحَة ١٥٣)

តមកពី [សែយីដូស្ត] ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត ^{سلام الله عليها}, តមកពី អ៊ីម សាឡាម៉ាស្ត ^{رضي الله عنها} ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលនោះយប់ខ្ញុំ ^{رضي الله عنها} និងវិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلا}, ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} នៅជាមួយខ្ញុំ ^{رضي الله عنها}, [សែយីដូស្ត] ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត ^{سلام الله عليها} បានមកដល់, អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} មកតាមក្រោយព្រះនាង ^{سلام الله عليها} ។ វិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلا} បានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "ចូរ

អ្នក صلوات الله عليه والسلام ទទួលដំណឹងល្អ! អ្នក صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាមិត្តអ្នក صلوات الله عليه والسلام នឹងបាននៅក្នុងឋានសួគ៌ ។ អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام អើយ, ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ទទួលដំណឹងល្អ! អ្នក صلوات الله عليه والسلام និងស្ត្រីអ្នក صلوات الله عليه والسلام នឹងបាននៅក្នុងឋានសួគ៌ ។" ហ្វាត្រា ១៣៥:១ (بشارة المصطفى لشيععة المرتضى (ص) 1: 153)

* حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِلَوَيْهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْبَرْقِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ آبَائِهِ عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: جَاءَ نَعْرٌ مِنَ الْيَهُودِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَسَأَلَهُ أَعْلَمُهُمْ فِيمَا سَأَلَهُ فَقَالَ لِأَيِّ شَيْءٍ سَمَّيْتَ مُحَمَّدًا] وَ أَحْمَدَ وَ أَبَا الْقَاسِمِ وَ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا وَ دَاعِيًا

* មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល្លឺ ម៉ាយ្យីឡាវ៉ៃហ្វា صلوات الله عليه والسلام បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពីឪពុកមា (ឬ ឪពុកធំ)របស់ មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អាល-ក្លីស៊ីម, តមកពី អាស្ថម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា, តមកពី អាហ្វិ អាល-ហ្វាសាន់ អាល្លឺ ប៊ិន អាល-ហ្វាសាន់ អាល-បារគី, តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ិន យ៉ាបាឡាស្ត, តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល្លឺ, តមកពី អាល-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្វា, តមកពីដួនតាលោក, តមកពី ព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام លោក, អាល-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ គីលីប صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា ពួកយ៉ាហ្វិឌីមូយក្រុមបានមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកគេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام, ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាន តបសំណួរពួកគេ ។ ពួកគេម្នាក់បានសួរថា៖ "ហេតុអ្វីគេហៅលោក صلوات الله عليه والسلام ថា "មូហាំម៉ាដូ", "អាស្ថម៉ាដូ", "អាហ្វិ អាល-ក្លីស៊ីម", "បារស្ទៀរ", "ណាស្ទៀរ", "ដ្វាអ៊ី" ?"

فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ آله أَمَا مُحَمَّدٌ فَإِنِّي مُحَمَّدٌ فِي الْأَرْضِ وَ أَمَا أَحْمَدُ فَإِنِّي مُحَمَّدٌ فِي السَّمَاءِ وَ أَمَا أَبُو الْقَاسِمِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُثَبِّسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ النَّارَ فَمَنْ كَفَرَ بِي مِنَ الْأَوْلِيَاءِ وَ الْأَخْرِيْنَ فِي النَّارِ وَ يُثَبِّسُ قِسْمَةَ النَّارِ فَمَنْ آمَنَ بِي وَ أَقَرَّ بِنُبُوءِي فِي الْجَنَّةِ وَ أَمَا الدَّاعِي فَإِنِّي أَدْعُو النَّاسَ إِلَى دِينِ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ وَ أَمَا النَّذِيرُ فَإِنِّي أَنْذِرُ بِالنَّارِ مَنْ عَصَانِي وَ أَمَا الْبَشِيرُ فَإِنِّي أَبَشِّرُ بِالْجَنَّةِ مَنْ أَطَاعَنِي. (علل الشرايع : جزء ١ صَفْحَة ١٢٦)

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "[ដែលគេហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា] "មូហាំម៉ាដូ" ព្រោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺបុគ្គលជាទីស្នើច សរសើរនៅលើផែនដី ។ [ដែលគេហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា] "អាស្ថម៉ាដូ" ព្រោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺបុគ្គលជាទីស្នើចសរសើរនៅ លើមេឃ ។ [ដែលគេហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា] "អាហ្វិ អាល-ក្លីស៊ីម" ព្រោះអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام នឹងបែងចែកឋាននរក ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ, ដូច្នោះអ្នកណា, ក្នុងចំណោមអ្នកមុនៗនិងអ្នកក្រោយៗ, ដែលបដិសេធខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام, អ្នកនោះ នឹងនៅក្នុងនរក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងបែងចែកឋានសួគ៌ ។ អ្នកណាជឿខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام, ព្រមទទួលស្គាល់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះ សាស្តា, អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងឋានសួគ៌ ។ [ដែលគេហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា] "អាល-ដ្វាអ៊ី" ព្រោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ហៅមនុស្ស ទៅរកព្រះសាសនារបស់ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ [ដែលគេហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា] "អាល-ណាស្ទៀរ" ពីព្រោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ព្រមមានអ្នកមិនស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីនរក ។ [ដែលគេហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា] "អាល-បារស្ទៀរ" ពីព្រោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ ដំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ដល់អ្នកណាដែលស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។" (علل الشرايع 1: 126)

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾

១១. ពួកចរកជនដែលនៅខាងក្រោយនឹងប្រាប់អ្នកថា៖ "យើងខ្វល់ខ្វាយទ្រព្យសម្បត្តិយើងនិងគ្រួសារយើង ។ ដូច្នេះសូមលោកជួយសូមខមាទោសឲ្យយើងផង ។" ពួកគេបានរលាស់អណ្តាតនិយាយអ្វីដែលមិនមាននៅក្នុងចិត្តពួកគេទេ ។ ចូរអ្នកថា៖ "អ្នកណាមានអំណាចជួយអស់លោកបានទល់នឹងអស់ឡោះហ្ន៎ បើព្រះអង្គមានបំណងធ្វើទុក្ខទោសលើអស់លោក ឬព្រះអង្គមានបំណងធ្វើល្អលើអស់លោក ? អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែលអស់លោកធ្វើ ។"

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيْنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾

១២. ទេ, អស់លោកគិតថាព្រះសាសនៈទុតនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានឹងមិនមានឱកាសត្រឡប់ទៅរកគ្រួសារខ្លួនវិញទេ ។ អស់លោកឃើញថាប្រការនេះល្អនៅក្នុងចិត្តអស់លោក ។ អស់លោកស្មានអាក្រក់, អស់លោកជាចំពូកជនវិនាសហ៊ានហោច ។"

وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾

១៣. អ្នកណាមិនជឿអស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទុតព្រះអង្គទេ, យើងបានត្រៀមភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទោសសម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفُرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾

១៤. កម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎គឺអំណាចគ្រប់គ្រងមេឃនិងដី ។ ព្រះអង្គប្រាថ្នាលើកទោសឲ្យអ្នកណាស្រេចតែព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គប្រាថ្នាធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកណាស្រេចតែព្រះអង្គ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់អភ័យទោស ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះមេត្តា ។

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُوْنَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

១៥. ពេលពួកអ្នកចេញទៅចាប់ទ្រព្យសង្គ្រាម ពួកដែលនៅខាងក្រោយនឹងថា៖ "ឲ្យយើងទៅតាមអស់លោកផង ។" ពួកគេចង់ផ្លាស់ប្តូរព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ចូរអ្នកថា៖ "អស់លោកនឹងមិនតាមយើងជាដាច់ខាត ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះពីមុនមកហើយ ។" តែពួកគេនឹងថា៖ "អស់លោកច្រណែនយើង !" ពួកគេយល់តិចណាស់ ។

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتَدْعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾

ពួកអ្នកនឹងត្រូវប្រាប់ឲ្យប្រយោជន៍ដល់ពួកអ្នកមានកម្លាំងខ្លាំង ឬពួកគេនឹងប្រយោជន៍ដល់ពួកគេ ។ បើអ្នកប្រយោជន៍ដល់ពួកគេ ពួកគេនឹងឲ្យអ្នកបានរងទោសដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ។ បើអ្នកប្រយោជន៍ដល់ពួកអ្នកមានកម្លាំងខ្លាំង ពួកគេនឹងឲ្យអ្នកបានរងទោសដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ។

១៦. ចូរអ្នកប្រាប់ពួកចរកជនដែលនៅខាងក្រោយថា៖ " [បន្តិចទៀត] អស់លោកនឹងត្រូវហៅទៅ [ប្រយុទ្ធ] តទល់ប្រជាជាតិមួយដែលមានឥទ្ធិពលសឹកក្រៃលែង ។ អស់លោកនឹងច្បាំងពួកគេ ឬ ពួកគេនឹងព្រមចុះចូល [ជាមុស្លីម] ។ បើអស់លោកព្រមស្តាប់ឱវាទ អស់ឡោះហ្វ៍នឹងប្រទានរង្វាន់ ដ៏បរវេជ្ជអស់លោក ។ បើអស់លោកបែរក្រោយ ដូចអស់លោកធ្លាប់បានបែរក្រោយកាលពីមុន ព្រះអង្គនឹងដាក់ទោសអស់លោកដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

១៧. ពុំមានទោសលើជនខ្វាក់ភ្នែកទេ, ពុំមានទោសលើជនខ្វះជើងទេ, ពុំមានទោសលើជនមានជម្ងឺទេ [បើពួកគេមិនទៅចូលរួមក្នុងសមរក្ខមិទេ] ។ អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្វ៍និងព្រះសាសនៈ ទូតព្រះអង្គ ព្រះអង្គនឹងឲ្យអ្នកនោះបានចូលសួនសួគ៌ដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ។ អ្នកណា បែរក្រោយ ព្រះអង្គនឹងដាក់ទោសអ្នកនោះដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១៧

علي بن إبراهيم: ثُمَّ ذَكَرَ الْأَعْرَابَ الَّذِينَ تَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ: "سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَعَلْنَا أَقْوَابَنَا" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ كُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا" أَي قَوْمٌ سَوَاءٌ وَ هُمُ الَّذِينَ اسْتَنْفَرَهُمْ فِي الْحَدِيثِ. وَ لَمَّا رَجَعَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِلَى الْمَدِينَةِ مِنَ الْحَدِيثِ غَزَا حَيْبَرَ فَأَسَأَتْ ذَنَّةُ الْمُخَلَّفُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مَعَهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَابِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذُرُونا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ فُل لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْنُ مُسْتَدُونَ بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا".

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម រាយការណ៍ថា៖ "បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ៥៤ ថែមអំពីពួកចរកជន (ពួកអាក្រក់) ដែលគេច ខ្លួនពីរស្វលុលឡោះហ្វ៍ ៥៤:១១ ពួកចរកជនដែលនៅខាងក្រោយនឹងប្រាប់អ្នកថា៖ "យើង ខ្វល់ខ្វាយទ្រព្យសម្បត្តិយើងនិងគ្រួសារយើង ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ៥៤:១២ អស់លោកជា ចំពូកជនវិនាសហិនហោច ពោលគឺ ចំពូកជនអប្រិយ ។ ចំពូកជនទាំងនេះឯងដែលព្រះអង្គ ៥៤ បានកែន ក្នុងសមរក្ខមិ អាល់-ហ្វ៍ដៃដីយ៉ាស់ ។ កាលរស្វលុលឡោះហ្វ៍ ៥៤ ត្រឡប់មកកាន់ អាល់-ម៉ាឌីណាស្ត ពី អាល់-ហ្វ៍ដៃដីយ៉ាស់ វិញ, ព្រះអង្គ ៥៤ ឆ្ពោះទៅកាន់សមរក្ខមិ ខ្យងបារ ។ ពួកគេបានសូមអនុញ្ញាតនៅខាង ក្រោយ មិនចេញទៅជាមួយព្រះអង្គ ៥៤ ទេ ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វ៍ ៥៤ បានលើកឲ្យដឹងថា៖ ៥៤:១៥ ពួក ដែលនៅខាងក្រោយនឹងថា៖ "ឲ្យយើងទៅតាមអស់លោកផង ។" ពួកគេចង់ផ្លាស់ប្តូរព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្វ៍ ។ ចូរអ្នកថា៖ "អស់លោកនឹងមិនតាមយើងជាដាច់ខាត ។ អស់ឡោះហ្វ៍មានព្រះបន្ទូល ដូច្នោះពីមុនមកហើយ ។" តែពួកគេនឹងថា៖ "អស់លោកច្រណែនយើង !" ពួកគេយល់តិចណាស់ ។

ثُمَّ قَالَ: "قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدْعُونَ إِلَى قَوْمِ أُولِي بأسٍ شَدِيدِ ثِقَاتٍ لَوْ هُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَ إِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا".

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៨:១៦] ចូរអ្នកប្រាប់ពួកចរកជនដែលនៅខាងក្រោយថា៖ "អស់លោកនឹងត្រូវហៅទៅតទល់ប្រជាជាតិមួយដែលមានឥទ្ធិពលសឹកក្រៃលែង ។ អស់លោកនឹងច្បាំងពួកគេ ឬពួកគេនឹងព្រមចុះចូល ។ បើអស់លោកព្រមស្តាប់ឱវាទអស់ឡោះហ្ន៎នឹងប្រទានរង្វាន់ដ៏បរវេជ្ជអស់លោក ។ បើអស់លោកបែរក្រោយ ដូចអស់លោកធ្លាប់បានបែរក្រោយកាលពីមុន ព្រះអង្គនឹងដាក់ទោសអស់លោកដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

ثم رخص عز و جل في الجهاد، فقال: "لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَ لَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَ لَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ"، ثم قال: "وَ مَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا". ثم قال: "وَ عَذَابُكُمْ مِنَ اللَّهِ كَثِيرَةٌ تَأْخُذُوهَا فَعَجَّلْ لَكُمْ هَذِهِ وَ كَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ"، يعني فتح خيبر: وَ لَتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ. ** (تفسير القمي: جزء ٢ صَفْحَة ٣١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٨٨)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើយ៉ាងហ្ន៎ហ្ន៎, ព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៨:១៧] ពុំមានទោសលើជនខ្វាក់ភ្នែកទេ, ពុំមានទោសលើជនខ្វះជើងទេ, ពុំមានទោសលើជនមានជម្ងឺទេ [បើពួកគេមិនទៅចូលរួមក្នុងសមរក្ខមិទេ] ។ អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ព្រះអង្គនឹងឲ្យអ្នកនោះបានចូលសួរសួតិដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ អ្នកណាបែរក្រោយ ព្រះអង្គនឹងដាក់ទោសអ្នកនោះដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៨:២០] អស់ឡោះហ្ន៎បានសន្យាឲ្យពួកអ្នកនូវទ្រព្យសង្គ្រាមច្រើនដែលពួកអ្នកនឹងអាចយកបាន ។ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យទ្រព្យនេះឆាប់បានមកពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គបានទប់ដៃមនុស្សពីពួកអ្នក មានន័យថា ឈ្នះសមរក្ខមិ ខ្យល់បារ ដើម្បីជាសញ្ញាមួយសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។"

(تفسير القمي 2: 315)

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٧﴾

១៨. ពិតណាស់អស់ឡោះហ្ន៎សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា កាលពួកគេបានសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអ្នកនៅក្រោមដើមឈើ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណនូវអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្តពួកគេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គបានដាក់សេចក្តីស្តាប់ចុះមកលើពួកគេ តបស្តង់ពួកគេដោយជ័យជំនះដ៏ជិតមួយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ السُّكْنِيُّ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْبَجَلِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ هَارُونَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «أَنَا الَّذِي ذَكَرَ اللَّهُ اسْمَهُ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ بِمُؤَاذَرَةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ بَايَعَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) تَحْتَ الشَّجَرَةِ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ"». ** (تفسير القمي: جزء ٢ صَفْحَة ٢٦٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٨٨)

[...] អាប់ខុល-ម៉ាលិក ប៊ិន ហ្វារូន បានរាយការណ៍តមកពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ដែលមានវចនៈ

52 - الجزء ٥٢
یوسف

តមកពីព្រះបុព្វការី صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈ ថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام ចែងឈ្មោះនៅក្នុងគម្ពីរតៅវត្តនិងគម្ពីរអ៊ុនឃីលជាមួយមុខ តំណែងអ្នកស្នងរិស្សលុលឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه وآله, ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះ រិស្សលុលឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه وآله នៅក្រោមដើមឈើ នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្រែ تعالى [៤៨:១៨] ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្វ្រែសព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា កាលពួកគេបានសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអ្នក នៅក្រោមដើមឈើ ។" (تفسير القمي 2: 268)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ زَكْرِيَّا بْنِ يَحْيَى، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ عَمَّارِ الدُّهُنِيِّ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ" كَمْ كَانُوا؟ قَالَ: «أَلْفًا وَمِائَتَيْنِ» قُلْتُ: هَلْ كَانَ فِيهِمْ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)؟ قَالَ: «نَعَمْ [عَلِيٌّ] سَبِّدُهُمْ وَ شَرِبُفُهُمْ».** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٥٩٥ حَدِيث ٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٨٨)

[...] យ៉ាបៀរ បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាតុហ្វា صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام [៤៨:១៨] ពិតណាស់អស់ឡោះហ្វ្រែសព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លា កាលពួកគេបានសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអ្នកនៅក្រោមដើមឈើ, ពួកគេមានចំនួនប៉ុន្មាននាក់ ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មួយពាន់ពីររយនាក់ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងចំណោមពួកគេ នោះទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ។ អាលី صلوات الله عليه والسلام ជាអគ្គប្រមុខ របស់ពួកគេ, ជាបុគ្គលថ្លៃថ្នូរដាច់អស់ពួកគេ ។" (7/595 : 2) (تأويل الآيات 2: 7)

و من طريق المخالفين: ما رواه مَوْفَّقُ بْنُ أَحْمَدَ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ" نَزَلَتْ فِي أَهْلِ الْحُدَيْبِيَّةِ. قَالَ جَابِرٌ: كُنَّا يَوْمَ الْحُدَيْبِيَّةِ أَلْفًا وَ أَرْبَعِمِائَةٍ، فَقَالَ لَنَا النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أَنْتُمْ خِيَارُ أَهْلِ الْأَرْضِ»

[...] មូរ៉ាហ្វាហ្វា ប៊ិន អាស្ម៉ាដូ បានរាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្រែ تعالى [៤៨:១៨] ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្វ្រែសព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា កាលពួកគេបានសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអ្នក នៅក្រោមដើមឈើ ថា៖ "អាយ៉ាស្កុនេត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួក អាណ-ហ្វ្រែដៃថ្មីយ៉ាស្កុ ។" យ៉ាបៀរបានថា៖ "សម័យ អាណ-ហ្វ្រែដៃថ្មីយ៉ាស្កុ ពួកគេមានចំនួនមួយពាន់បួនរយនាក់ ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់យើង ថា៖ "អស់លោកជាប្រជានិករដែនដីដែលប្រសើរដាច់គេ ។"

فَبَايَعَنَا تَحْتَ الشَّجَرَةِ عَلَى الْمَوْتِ، فَمَا نَكثَ أَصْلًا أَحَدٌ إِلَّا ابْنُ قَيْسٍ، وَ كَانَ مُنَافِقًا، وَ أَوْلَى النَّاسِ بِهَذِهِ الْآيَةِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لِأَنَّهُ قَالَ: "وَ أَتَابَهُمْ فَتَحًا قَرِيبًا يَعْنِي [فَتْحَ] خَيْبَرَ"، وَ كَانَ ذَلِكَ عَلَى يَدِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).** (مناقب الخوارزمي : صَفْحَة ١٩٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٨٨)

ដូច្នេះយើងបានសច្ចាស្ម័គ្រស្មោះលុះស្លាប់ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយបានបំពានសន្តិសញ្ញាសន្តិភាពទេ លើកលែងតែ អ៊ីបនូ កូយស៍ គេជាបុគ្គលពុតត្បាត ។ បុគ្គលមុខគេបង្អស់ក្នុងចំណោមមនុស្សក្នុង អាយ៉ាស្កុនេគឺ អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថិលិប صلوات الله عليه وآله ព្រោះអស់ឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៨:១៨] តប ស្នងពួកគេដោយជ័យជំនះដ៏ជិតមួយ មានន័យថាជ័យជំនះសមរម្យខ្ពស់បា, ជ័យជំនះនេះនៅក្នុងដៃ

مناقب الخوارزمي: (195) "١" ﴿صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾

១៩. និងទ្រព្យសង្គ្រាមច្រើនដែលពួកគេនឹងយកបាន ។ អស់ឡោះហ្មឺនមានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ព្រះអង្គ ជាព្រះមុនិរាជ ។

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

២០. អស់ឡោះហ្មឺនបានសន្យាឲ្យពួកអ្នកនូវទ្រព្យសង្គ្រាមច្រើនដែលពួកអ្នកនឹងអាចយកបាន ។ ព្រះអង្គ បានធ្វើឲ្យទ្រព្យនេះឆាប់បានមកពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គបានទប់ដៃមនុស្សពីពួកអ្នក ដើម្បីជាសញ្ញា មួយសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងដើម្បីព្រះអង្គនឹងដឹកនាំពួកអ្នកទៅកាន់ព្រះមាតិកាត្រង់ ត្រូវ ។

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

២១. និងផ្សេងៗទៀតដែលមិនទាន់នៅក្រោមអំណាចពួកអ្នកទេ ។ អស់ឡោះហ្មឺនឡោមព័ទ្ធជាហើយ ។ អស់ឡោះហ្មឺនមានអានុភាពលើសព្វសារពើ ។

وَلَوْ قَتَلْتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذْبَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾

២២. បើពួកដែលបដិសេធសទ្ធាប្រយុទ្ធទល់ពួកអ្នក ពួកគេនឹងបែរក្រោយ ។ បន្ទាប់ពីនោះពួកគេនឹងពុំ មានអភិបាលនិងអ្នកជួយសង្គ្រោះទេ ។

سِنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسِنََّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

២៣. [នេះគឺ]ព្រះទំនៀមរបស់អស់ឡោះហ្មឺនដែលមានកាលពីមុន ។ អ្នកនឹងមិនឃើញមានការប្រែប្រួល ក្នុងព្រះទំនៀមរបស់អស់ឡោះហ្មឺនឡើយ ។

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

២៤. ព្រះអង្គជាអ្នកទប់ដៃពួកគេពីពួកអ្នក និង[ជាអ្នកទប់]ដៃពួកអ្នកពីពួកគេនាជ្រលងម៉ាកកាស៊ូ បន្ទាប់ពីព្រះអង្គបានឲ្យពួកអ្នកឈ្នះពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្មឺនទស្សនាការអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدَىٰ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ حِلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ
وِنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيْبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ
لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

ពួកគេដែលក្រហមចិត្ត និងស្ត្រីដែលក្រហមចិត្ត ដែលបានបដិសេធសទ្ធាប្រយុទ្ធនឹងពួកអ្នក ដើម្បីឲ្យពួកអ្នក មិនបានប្រក្រតី ។ បើពួកគេមិនបានបដិសេធសទ្ធាប្រយុទ្ធនឹងពួកអ្នក ពួកគេនឹងមិនបានប្រក្រតី ។ បើពួកគេបានបដិសេធសទ្ធាប្រយុទ្ធនឹងពួកអ្នក ពួកគេនឹងមិនបានប្រក្រតី ។ បើពួកគេបានបដិសេធសទ្ធាប្រយុទ្ធនឹងពួកអ្នក ពួកគេនឹងមិនបានប្រក្រតី ។

២៥. ពួកគេជាជនដែលបានបដិសេធសទ្ធា ដែលបានរារាំងពួកអ្នកមិនឲ្យចូលទៅឯព្រះបូជនីយវិហារ ដែលបានរារាំងតង្វាយមិនឲ្យទៅដល់កន្លែងវា ។ បើពុំមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រីទេដែលពួកអ្នកមិនស្គាល់ដែលអាចត្រូវពួកអ្នកជាន់ឈ្លី បណ្តាលឲ្យពួកអ្នកមានទោសដោយសារពួកគេដោយឥតដឹងខ្លួននោះ: [គេនឹងឲ្យពួកអ្នកចូលទៅក្នុងនគរម៉ាកកាស៊ូ] ។ [តែគេឲ្យធ្វើបែបនេះ:] ដើម្បីអស់ឡោះហ្នឹងឲ្យអ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រាថ្នានោះបានចូលមកក្នុងព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គ ។ បើពួកគេដាច់ឡែកគ្នា យើងច្បាស់ជានឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកដែលបដិសេធសទ្ធាយ៉ាងឈឺចាប់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៩-២៥

وَرَوَى الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ، وَ حُمْرَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): « أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ مَعَهُ يَوْمَ الْفَتْحِ اثْنَا عَشَرَ أَلْفًا حَتَّى جَعَلَ أَبُو سُفْيَانَ وَ الْمُشْرِكُونَ يَسْتَعِيثُونَ». ** (تفسير العيَّاشي : جزء ٢ صَفْحَة ٥٤ حَدِيث ٤٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٨٩)

អាស់-អែយ៉ាស៊ី បានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី ស្វ៊ីរ៉ាត៍ និង ហ្វឹមរ៉ែន, តមកពី អាហ្វិ យ៉ាត៍ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام និង អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام ថា: "នាថ្ងៃវាយដណ្តើម[យកម៉ាកកាស៊ូ], រីសូលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام មានរេហ៍ពលដប់ពីរពាន់នាក់ បណ្តាលឲ្យ អាហ្វិ ស៊ីហ្វាយ៉ាននិងពួកពហុទេពនិយមស្រែក ។"

(تفسير العيَّاشي 2: 43 / 54)

علي بن إبراهيم: ثم أخبر الله عز و جل نبيه (صلى الله عليه و آله) بعة الصلح، و ما أجاز الله لنبيه، فقال: هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ الْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ حِجْلَهُ وَ لَوْ لَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَ نِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ يَعْنِي بِمَكَّةَ: لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فَنُصَبِيَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةً بِغَيْرِ عِلْمٍ، فَأَخْبَرَ اللَّهُ نَبِيَّهُ أَنْ عِلَّةَ الصَّلْحِ إِنَّمَا كَانَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ الَّذِينَ كَانُوا بِمَكَّةَ، وَ لَوْ لَمْ يَكُنْ صَلْحٌ وَ كَانَتْ الْحَرْبُ لَقَتَلُوا،

អាស់ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ែហ្វិបានថា: "បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យដឹងអំពីមូលហេតុនៃការធ្វើសន្តិសញ្ញាសន្តិសុខ និងអំពីអ្វីដែលអស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام បានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ព្រះ ថា: [៤៨:២៥] ពួកគេជាជនដែលបានបដិសេធសទ្ធា ដែលបានរារាំងពួកអ្នកមិនឲ្យចូលទៅឯព្រះបូជនីយវិហារ ដែលបានរារាំងតង្វាយមិនឲ្យទៅដល់កន្លែងវា ។ បើពុំមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រីទេ មានន័យថាពួកដែលនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ដែលពួកអ្នកមិនស្គាល់ដែលអាចត្រូវពួកអ្នកជាន់ឈ្លី បណ្តាលឲ្យពួកអ្នកមានទោសដោយសារពួកគេដោយឥតដឹងខ្លួននោះ: ។ អស់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យដឹងមូលហេតុនៃការសម្រុះសម្រួល ដើម្បីផ្តល់សន្តិសុខដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រីដែលនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។ បើពុំមានការសម្រុះសម្រួលទេ ព្រមទាំងមានការប្រយុទ្ធគ្នានោះ ពួកគេប្រាកដជាស្លាប់ ។

فلما كان الصلح آمنوا و أظهروا الإسلام، و يقال: إن ذلك الصلح كان أعظم فتحا على المسلمين من غلبهم. ** (تفسير القمِّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣١٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٨٩)

ដូច្នេះពួកគេមានសុវត្ថិភាពពេលបានធ្វើការសម្រុះសម្រួល, អាល់-អ៊ីស្លាមក៏បានទទួលជ័យជំនះ ។ គេបានថា៖ "ការសម្រុះសម្រួលគ្នានោះ (សន្តិសញ្ញាសន្តិសុខនៅឯ អាល់-ហ្វាត់ហ្វា) ជាជ័យជំនះមួយធំបំផុតសម្រាប់បក្សមុស្លីមលើពួកដែលពួកគេបានវាយឈ្នះនោះ ។" (تفسیر القمی 2: 316)

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَسْرُورٍ (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ ابْنِ عَامِرٍ، عَنْ عَمِّهِ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، [قَالَ]: قُلْتُ لَهُ: مَا بَأَلِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمْ يُقَاتِلْ فَلَانًا وَ فُلَانًا؟ قَالَ: «لَا يَهْدِي فِي كِتَابِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا"».

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្វាបាននិយាយតមកពីយ៉ាកូបហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ម៉ាសរូរ, តមកពី អាល់-ហ្វាត់ហ្វា ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ អ៊ីបនូ អ្នកមៀរ, តមកពី អ្នកបំប្លែងឈ្មោះហ្វា ប៊ិន អ្នកមៀរ ឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) របស់លោក, តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ, តមកពីម្នាក់ទៀតដែលបាននិយាយតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឈ្មោះហ្វា ថាខ្ញុំបានសួរព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ហេតុអ្វីអាមិរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនសម្លាប់បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយ (អាហ្វិ បាការ និង អ៊ីម៉ែរ)?" ព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្ត់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្វា ^{وَجَلَّ} [៤៨:២៥] បើពួកគេដាច់ឡែកគ្នា យើងច្បាស់ជានឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកដែលបដិសេធសទ្ធាយ៉ាងឈឺចាប់ ។

قَالَ: قُلْتُ: وَ مَا يَعْني بِتَزَايُلِهِمْ؟ قَالَ: «وَدَائِعُ مُؤْمِنُونَ فِي أَصْلَابِ قَوْمِ كَافِرِينَ، وَ كَذَلِكَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَنْ يَظْهَرَ أَبَدًا حَتَّى تَخْرُجَ وَدَائِعُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ، فَإِذَا خَرَجَتْ ظَهَرَ عَلَى مَنْ ظَهَرَ مِنْ أَعْدَاءِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَفَقَتَلَهُمْ».* (كمال الدين و تمام النعمة: صفحة ٦٤١، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة ٩٠)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេដាច់ឡែកគ្នាមានន័យថាអ្វី?" ព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្វាត្រូវធ្វើទុកនៅក្នុងចង្កេះរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា, ស្រដៀងអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ដែរដែលនឹងមិនងើបឡើងឡើយ ដរាបណាអល់ឡោះហ្វា ^{وَجَلَّ} មិនទាន់យកបញ្ជីចេញមកអស់នៅឡើយទេនោះ ។ ដូច្នេះ ពេលណាពួកគេបានចេញពីក្នុងខ្នងពួកសត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្វា ^{وَجَلَّ} អស់ហើយ ពេលនោះព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់ពួកគេ ។" (كمال الدين و تمام النعمة : 641)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُظَفَّرُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ الْمُظَفَّرِ الْعَلَوِيِّ (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ إِبرَاهِيمَ الْكَرْخِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَوْ قَالَ لَهُ رَجُلٌ: أَصْلَحَكَ اللهُ أَمْ لَمْ يَكُنْ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَوِيًّا فِي دِينِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ؟ قَالَ: «بلى» قَالَ: فَكَيْفَ ظَهَرَ عَلَيْهِ الْقَوْمُ، وَ كَيْفَ لَمْ يَدْفَعُهُمْ، وَ مَا مَنَعَهُ مِنْ ذَلِكَ؟ قَالَ: «آيَةٌ فِي كِتَابِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَنَعَتْهُ».

[...] អ៊ីបរ៉ូហ្វីម អាល់-ការយ៉ីបានថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឈ្មោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្វា ^{وَجَلَّ} ជួយថែរក្សាព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} ! អាហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្លាំងក្នុងព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្វា ^{وَجَلَّ} មែនទេ?" ព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ម្តេចបានជាមនុស្សឈ្នះព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} ហេតុអ្វីព្រះដង្កូល ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនវាយ

តបតពួកគេវិញ តើនេះមានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាសុំមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}ហាមយាត់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ: قُلْتُ: وَ أَيُّ آيَةٍ هِيَ؟ قَالَ: «قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا»، إِنَّهُ كَانَ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ دَائِعُ الْمُؤْمِنُونَ فِي أَصْلَابِ قَوْمِ كَافِرِينَ وَ مُنَافِقِينَ، فَلَمْ يَكُنْ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِيُقْتَلَ الْآبَاءَ حَتَّى تَخْرُجَ الْوَدَائِعُ، فَلَمَّا خَرَجَتِ الْوَدَائِعُ ظَهَرَ عَلَيَّ مَنْ ظَهَرَ، فَقَاتَلَهُ وَ كَذَلِكَ فَاتَمْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ، لَنْ يَظْهَرَ أَبَدًا حَتَّى تَظْهَرَ وَدَائِعُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، فِإِذَا ظَهَرَتْ ظَهَرَ عَلَيَّ مَنْ ظَهَرَ، فَتَقَاتَلَهُ».** (كمال الدين و تمام النعمة: صَفْحَة ٦٤١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٩٠)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាយ៉ាសុំមួយណា?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} [៤៨:២៥] បើពួកគេដាច់ឡែកគ្នា យើងច្បាស់ជានឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកដែលបដិសេធសទ្ធាយ៉ាងឈឺចាប់ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}បានដាក់បណ្តាអ្នកសទ្ធាជ្រះថ្លាធ្វើនៅក្នុងចង្កេះពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកពុតត្បិត ។ ដូច្នោះអាល្លឺ^{صلوات الله عليه والسلام}មិនមានសិទ្ធិសម្លាប់ដូនតាពួកគេទាំងនោះទេ ទាល់តែបញ្ជីចេញមកអស់សំន ។ កាលណាបញ្ជីបានចេញមកពីចង្កេះអស់ហើយ កាលនោះទើបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}សម្លាប់ពួកគេ ។ ស្រដៀងអាល់-ក្លីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} ដែរដែលចេញមកពីព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ។ ព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه}នឹងមិនងើបឡើងជាដាច់ខាត ដរាបណាបញ្ជីទាំងនេះរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}មិនទាន់ចេញមកអស់ទេនោះ ។ ដូច្នោះ កាលណាពួកគេបានចេញមកពីក្នុងខ្នងអស់ហើយ កាលនោះព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه}នឹងសម្លាប់ពួកបដិសេធសទ្ធាអស់នោះ ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 641)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُظَفَّرُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ الْمُظَفَّرِ الْعَلَوِيُّ السَّمَرْقَنْدِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَبْرِئِيلُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عِيْسَى بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ يُوسُفِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا»: «لَوْ أَخْرَجَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَا فِي أَصْلَابِ الْمُؤْمِنِينَ مِنَ الْكَافِرِينَ، وَ مَا فِي أَصْلَابِ الْكَافِرِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، لَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا».** (كمال الدين و تمام النعمة: الجزء ٢ صَفْحَة ٦٤٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٩٠)

[...] ម៉ាន់ស្ទ័រ ចិន ហ្វាស៊ីមបានរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} [៤៨:២៥] បើពួកគេដាច់ឡែកគ្នា យើងច្បាស់ជានឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកដែល បដិសេធសទ្ធាយ៉ាងឈឺចាប់ ថា៖ "បើអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}បានយកពួកបដិសេធសទ្ធាដែលនៅក្នុងចង្កេះពួក អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងពួកអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលនៅក្នុងចង្កេះពួកបដិសេធសទ្ធា ចេញមកអស់ ហើយ ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកបដិសេធសទ្ធា ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 642)

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٦٦﴾

២៦. កាលពួកដែលបដិសេធសទ្ធាមានលទ្ធិជ្រុលនិយមពេញទ្រូង, លទ្ធិជ្រុលនិយមរបស់ជនអវិជ្ជា, អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់ចុះមកលើព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គនិងលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នូវ សេចក្តីស្ងប់របស់ព្រះអង្គ, បានតម្រូវឲ្យពួកគេប្រើវាចាព្រះធម៌ ។ ពួកគេមានសិទ្ធិបានវាចានេះ

ជាងគេ, ពួកគេស័ក្តិសមនឹងវាចានេះជាងគេ ។ អល់ឡោះហ្វាទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ២៦

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى بْنِ عُبَيْدٍ عَنْ يُوسُفَ عَنْ جَمِيلٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ»

* អុលី ឋិន អ៊ីបរ៉ែហ្វីម រាយការណ៍តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ឋិន អ៊ីសា ឋិន អ៊ីបៃដ្ឋ, តមកពី យូនុស, តមកពី យ៉ាមីលដែលមាននិយាយថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អុប៊ុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា^{وَجَلَّ} [៤៨:៤] ព្រះអង្គជាអ្នកដាក់សេចក្តីស្ងប់ចុះមកក្នុងចិត្តបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ អ៊ីម៉ាន់ (ជំនឿ) ។"

قَالَ هُوَ الْإِيمَانُ قَالَ: «وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ» قَالَ هُوَ الْإِيمَانُ.

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានទូលថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៤៨:២២] ព្រះអង្គបានជ្រោមជ្រែងពួកគេដោយវិញ្ញាណដែលមកពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ អ៊ីម៉ាន់ (ជំនឿ)" ។

وَعَنْ قَوْلِهِ: «وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ» قَالَ هُوَ الْإِيمَانُ . (الكافي : جزء ٢ صَفْحَة ١٥)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} [៤៨:២៦] តម្រូវឲ្យពួកគេប្រើវាចាព្រះធម៌ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ អ៊ីម៉ាន់ (ជំនឿ) ។" (الكافي 2: 15)

علي بن إبراهيم: ثم قال: إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ يَعْنِي قَرِيْشًا وَسَهَيْلَ بْنَ عَمْرٍو، حِينَ قَالُوا لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): لَا نَعْرِفُ الرَّحْمَنَ الرَّحِيمَ، وَ قَوْلِهِمْ: لَوْ عَلِمْنَا أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ مَا حَارَبْنَاكَ، فَكَتَبَ: مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ أَلَزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلَهَا وَ كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا... ** (تفسير القمي : جزء ٢ صَفْحَة ٣١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٩١)

អុលី ឋិន អ៊ីបរ៉ែហ្វីមបានថា៖ "បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៨:២៦] កាលពួកដែលបដិសេធសទ្ធាមានលទ្ធិជ្រុលនិយមពេញទ្រូង, លទ្ធិជ្រុលនិយមរបស់ជនអវិជ្ជា, មានន័យថា គូរ៉យ័ស្ត និង ស៊ូហ្វាល់ ឋិន អុរ៉ូ កាលពួកគាត់និយាយជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្វា^{صلى الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "យើងមិនស្គាល់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មាមេត្តាករុណាព្រះណាទេ ។ បើយើងដឹងថាលោក^{صلى الله عليه وآله وسلم} ជាវិស្វលុលឡោះហ្វា^{صلى الله عليه وآله وسلم}, យើងនឹងមិនប្រយុទ្ធទល់នឹងលោក^{صلى الله عليه وآله وسلم} ទេ ។ ដូច្នេះចូរសរសេរថា៖ មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وسلم} ឋិន អុប៊ុលឡោះហ្វា ។" [៤៨:២៦] អល់ឡោះហ្វាបានដាក់ចុះមកលើព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គនិងលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានូវសេចក្តីស្ងប់របស់ព្រះអង្គ, បានតម្រូវឲ្យពួកគេប្រើវាចាព្រះធម៌ ។ ពួកគេមានសិទ្ធិបានវាចានេះជាងគេ, ពួកគេស័ក្តិសមនឹងវាចានេះជាងគេ ។ អល់ឡោះហ្វាទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។" (تفسير القمي 2: 317)

الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: أَخْبَرَنِي الْمُظَفَّرُ بْنُ مُحَمَّدِ الْبَلْخِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَبْرِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَيْسَى، قَالَ: «أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الْأَسْوَدِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ آبَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : إِنَّ اللَّهَ عَهْدٌ إِلَيَّ عَهْدًا، فُكُلْتُ: رَبِّ بَيْتِنَا لِي: قَالَ: اسْمَعُ. فُكُلْتُ: سَمِعْتُ. قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، إِنَّ عَلِيًّا رَايَةُ الْهُدَى بَعْدَكَ، وَ إِمَامٌ أَوْلِيَانِي، وَ نُورٌ مَنْ أَطَاعَنِي، وَ هُوَ الْكَلِمَةُ الَّتِي أَلَزَمَهَا اللَّهُ الْمُتَّقِينَ، فَمَنْ أَحَبَّهُ فَقَدْ أَحَبَّنِي، وَ مَنْ أَبْغَضَهُ فَقَدْ أَبْغَضَنِي، فَبَشِّرْهُ بِذَلِكَ».** (أمالى الطوسي : جزء ١ صفة ٢٥٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ٩١)

[...] អ្នកម្ចាស់ ប៊ិស អាណ-ហ្វាត្រាបាននិយាយតមកពី អាច្ឆិ យ៉ាងហ្នឹងស្រាប់តែ ព្រះអង្គ ម្ចាស់ មានវចនៈតមកពីព្រះ បុព្វបុរស ដែលមានវចនៈថា រស្មីលុលឡោះហ្នឹង មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្នឹង បានស្បថជាមួយខ្ញុំ ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ អើយ! សូមព្រះអង្គ ព្រះមេត្តាពន្យល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ផង ។" ព្រះអង្គ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នក ស្តាប់ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ស្តាប់, ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ម្នាក់ម្នាក់ អើយ, អាណ-ហ្វាត្រា ជាទង់នៃព្រះមគ្គទេសក៍ធម៌ អត់ពីអ្នក ទៅ, គេ ជាអ្នកម្ចាស់ របស់បណ្តាមិត្តអញ, គេ ជាពន្លឺសម្រាប់បុគ្គលដែលស្តាប់បង្គាប់អញ, គេ ជាព្រះវាចាដែល អស់ឡោះហ្នឹង តម្រូវមកលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសីលចិត្ត ។ ដូច្នោះអ្នកណាស្រឡាញ់គេ អ្នកនោះ ស្រឡាញ់អញ ។ អ្នកណាស្តាប់គេ អ្នកនោះស្តាប់អញ ។ ដូច្នោះចូរអ្នក ប្រាប់ដំណឹងល្អនេះ ដល់គេ" (1) (250 : 1) (أمالى الطوسي)

شَرَفُ الدِّينِ التَّجَفِّيُّ، قَالَ: رَوَى الْحُسَيْنُ بْنُ أَبِي الْحَسَنِ الدِّيَلْمِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، بِإِسْنَادِهِ عَنْ رِجَالِهِ، عَنْ مَالِكِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: قُلْتُ لِمَوْلَايَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ أَلَزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلَهَا"؟ قَالَ: «هِيَ وَ لَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».** (تأويل الآيات الظاهرة : جزء ٢ صفة ٥٩٥ حديث ٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ٩٢)

[...] ម៉ាលិក ប៊ិស អាណ-ហ្វាត្រាបាននិយាយថាខ្ញុំបានទូល អាណ-ហ្វាត្រា ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្នឹង បានតម្រូវឲ្យពួកគេប្រើវាចាព្រះធម៌ ។ ពួកគេមានសិទ្ធិបានវាចានេះជាង គេ, ពួកគេស័ក្តិសមនឹងវាចានេះជាងគេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ នេះគឺវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាមីរុល- មុមិនីន (1) (2 : 595/8)

تأويله: رَوَاهُ الْحُسَيْنُ بْنُ أَبِي الْحَسَنِ الدِّيَلْمِيُّ رَحِمَهُ اللَّهُ بِإِسْنَادِهِ عَنْ رِجَالِهِ عَنْ مَالِكِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قُلْتُ لِمَوْلَايَ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَوْلُهُ تَعَالَى "وَ أَلَزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلَهَا" قَالَ هِيَ وَ لَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ . فَأَلْمَعْنَى أَنَّ الْمَلْزَمِينَ بِهَا هُم شَيْعَتُهُ "وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلَهَا". (تأويل الآيات الظاهرة : جزء ٢ صفة ٥٩٥ حديث ٨)

សម្រាយហ្វាត្រានេះគឺ - ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ដោយ អាណ-ហ្វាត្រា ប៊ិស អាច្ឆិ អាណ-ហ្វាត្រា អាណ- វិញ្ញាណ តាមបណ្តាញព័ត៌មានមកពីបក្សពួកលោក, មកពី ម៉ាលិក ប៊ិស អាណ-ហ្វាត្រា ដែលបាន និយាយថាខ្ញុំបានទូល អាណ-ហ្វាត្រា ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នឹង

وَحَلَّ [៤៨:២៦] តម្រូវឲ្យពួកគេប្រើវាចាព្រះធម៌ ។ ពួកគេមានសិទ្ធិបានវាចានេះជាងគេ, ពួកគេស័ក្តិសមនឹងវាចានេះជាងគេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ មានន័យថាបុគ្គលដែលគេតម្រូវឲ្យចាប់យកវិទ្យាយ៉ាស្តុនេះគឺស្ត្រីអ្នកស្តុនោះឯង, ពួកគេមានសិទ្ធិបានវាចានេះជាងគេ, ពួកគេស័ក្តិសមនឹងវាចានេះជាងគេ ។" (8/595 :2) (تأويل الآيات الظاهرة)

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّعْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُخْلِقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾

២៧. ពិតណាស់អាល់ឡោះហ្មឺបានធ្វើឲ្យការមើលឃើញរបស់ព្រះសានៈទូតព្រះអង្គទៅជាពិត ។ បើអាល់ឡោះហ្មឺមានព្រះបំណង ពួកអ្នកនឹងបានចូលទៅក្នុងព្រះបូជនីយវិហារដោយសុវត្តិភាពដោយការក្បាលនិងដោយកាត់[សក់]ឲ្យខ្លី ពួកអ្នកនឹងមិនភ័យខ្លាចទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។ ព្រះអង្គប្រទានឲ្យនូវជ័យជំនះជិតមួយមុន[ការមើលឃើញ]នោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ២៧

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ نَزَلَ فِي تَطْهِيرِ الرُّؤْيَا الَّتِي رَأَاهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ”لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُخْلِقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا“ يَعْنِي فَتْحَ حَيْبَرَ، لِأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا رَجَعَ مِنَ الْحَدَيْبِيَّةِ غَزَا حَيْبَرَ. ** (تفسير القمي: الجزء ٢ صَفْحَة ٣١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٩٣)

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹមបានថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវដាក់ចុះមកផ្ដោតទៅលើសុពលកម្មសុបិនរបស់វិស្វលុលឡោះហ្មឺ صلوات الله عليه وآله ដែលព្រះបានឃើញ (គឺធ្វើឲ្យសុបិនរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ទៅពិត) គឺ៖ [៤៨:២៧] ពិតណាស់អាល់ឡោះហ្មឺបានធ្វើឲ្យការមើលឃើញរបស់ព្រះសានៈទូតព្រះអង្គទៅជាពិត ។ បើអាល់ឡោះហ្មឺមានព្រះបំណង ពួកអ្នកនឹងបានចូលទៅក្នុងព្រះបូជនីយវិហារដោយសុវត្តិភាព ដោយការក្បាលនិងដោយកាត់[សក់]ឲ្យខ្លី ពួកអ្នកនឹងមិនភ័យខ្លាចទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។ ព្រះអង្គប្រទានឲ្យនូវជ័យជំនះជិតមួយមុននោះ, មានន័យថាជ័យជំនះសមរក្សិខ្យំបារ ពីព្រោះកាលវិស្វលុលឡោះហ្មឺ صلوات الله عليه وآله ត្រឡប់មកពីអាល់-ហ្វាត់ហ្កាដូចយ៉ាស្តុវិញ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានទៅច្បាំងឯសមរក្សិខ្យំបារ ។" (317 :2) (تفسير القمي)

ابن بابويه: عَنْ أَبِيهِ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ: قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الْأَدْمِيُّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ زِيَادِ الْعَطَّارِ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّهُمْ يَقُولُونَ لَنَا: أَمْ مُؤْمِنُونَ أَنْتُمْ؟ فَتَقُولُ: نَعَمْ، إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى. فَيَقُولُونَ: أَلَيْسَ الْمُؤْمِنُونَ فِي الْجَنَّةِ؟ فَتَقُولُ: بَلَى. فَيَقُولُونَ: أَمْ فَاتَنَّم فِي الْجَنَّةِ؟ فَإِذَا نَظَرْنَا إِلَى أَنْفُسِنَا ضَعْفُنَا وَ انْكَسَرْنَا عَنِ الْجَوَابِ. قَالَ: فَقَالَ: «إِذَا قَالُوا لَكُمْ: أَمْ مُؤْمِنُونَ أَنْتُمْ؟ فَقُولُوا: نَعَمْ، إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى.»

[...] អាល់-ហ្វាត់ហ្កាសាន់ ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូ អាល់-អ្នកត្រូវបានថាខ្ញុំបានទូលអាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្មឺ صلوات الله عليه وآله ថា៖ "ពួកគេ (ប្រជាជន) បានសួរយើងថា៖ "អស់លោកជាមុមីន(អ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លា) មែនទេ?" យើងក៏បាន

ប្រាប់ពួកគេថា: "មែន, បើអស់ឡោះហ្ន៎ ចង់មែន ។" ពួកគេបានថា: "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានឹងបាននៅ ក្នុងឋានសួគ៌មែនទេ?" យើងបានតបពួកគេថា: "មែន ។" ពួកគេបានថា: "ដូច្នោះលោកទាំងអស់គ្នានឹង បានចូលឋានសួគ៌មែនទេ?" តែពេលយើងមើលក្នុងខ្លួនទន់ខ្សោយរបស់យើង យើងមិនមានអ្វីឆ្លើយគេ ទេ ។" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ពេលពួកគេសួរអស់លោកថា: "អស់ លោកជាមុន (អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) មែនទេ?" ចូរអស់លោកប្រាប់ពួកគេថា: "មែន, បើអស់ឡោះហ្ន៎ تعالىមានព្រះបំណង ។"

قَالَ: قُلْتُ: وَ إِنَّهُمْ يَقُولُونَ: إِنَّمَا اسْتَنْبَيْتُمْ لِأَنكُمْ شُكَّاكُ. قَالَ: فَقُولُوا لَهُمْ: وَ اللَّهُ مَا نَحْنُ بِشُكَّاكٍ، وَ لَكِنَّا اسْتَنْبَيْنَا كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ"، وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ يَدْخُلُونَهُ أَوْلَاءَ، وَ قَدْ سَمِيَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْمُؤْمِنِينَ بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ مُؤْمِنِينَ، وَ لَمْ يُسَمَّ مِنْ رَبِّبِ الْكِبَارَةِ، وَ مَا وَعَدَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِ النَّارَ فِي قُرْآنٍ وَ لَا آثَرٍ، فَلَا يُسَمِّيهِمْ بِالْإِيمَانِ بَعْدَ ذَلِكَ الْفِعْلِ. ** (معاني الأخبار: صَفْحَة ٤١٣ حَدِيث ١٠٥، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة: ٩٤)

ខ្ញុំបានទូលថា: " ពួកគេថា: "ក៏ប៉ុន្តែអស់លោកនិយាយដល់ខបដិសេធព្រោះអស់លោកសង្ស័យ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អស់លោកគប្បីឆ្លើយពួកគេថា: "សូមស្ស័យចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎! យើង មិនសង្ស័យទេ តែយើងថាតាមអស់ឡោះហ្ន៎ដែលថា: [៤៨:២៧] បើអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណង ពួកអ្នកនឹងបានចូលទៅក្នុងព្រះបូជនីយវិហារដោយសុវត្ថិភាព ទោះបីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងថាពួកគេនឹងបាន ចូលព្រះបូជនីយវិហារទុកជាមុនក៏ដោយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានហៅពួកគេថាមុន (អ្នកមានសទ្ធាជ្រះ ថ្លា) ព្រោះតែពួកគេធ្វើអំពើត្រឹមត្រូវរបស់មុន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនហៅថាមុនទេ បុគ្គលណាដែលប្រព្រឹត្ត បាបធំនិងធ្វើទាំងអស់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎តម្រូវឲ្យចូលភ្លើងនរកបើប្រព្រឹត្តធ្វើទាំងនោះ នៅក្នុង គូរអាននិងក្នុងហ្វាខ្លីស្នូ ។ ដូច្នោះចូរអស់លោកកុំទុកពួកគេជាដូច្នោះ: (គឺកុំហៅពួកគេថាមុន) បន្ទាប់ពី ពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើបែបនេះ ។" (معاني الأخبار: 105/413)

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

២៨. ព្រះអង្គជាអ្នកចាត់បញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គមកជាមួយព្រះមគ្គទេសក៍ធម៌ និងព្រះសាសនា នៃព្រះសច្ចធម៌ ដើម្បីព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យព្រះសាសនានៃព្រះសច្ចធម៌នេះឈ្នះសាសនាទាំងអស់ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់ណាស់ ។

ព្រះសន្តមីម៉ាហ្គាហ្វា ភ្នំខ្លី صلوات الله عليه والسلام បានអធិប្បាយអាយ៉ាស្កុនេះថា: "អាយ៉ាស្កុនេះនៅក្នុងចំណោម អាយ៉ាស្កុនដែលគេមិនទាន់ដាក់ឲ្យអនុវត្តតាមអត្ថន័យក្នុងរបស់វានៅឡើយ ។ អាយ៉ាស្កុនេះស្តីអំពីព្រះ សន្តមីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ដែលនឹងងើបឡើង នឹងធ្វើឲ្យព្រះសាសនានៃព្រះសច្ចធម៌លេចត្រដែតឡើងលើអស់ សាសនាដទៃទៀត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងធ្វើឲ្យផែនដីពោរពេញដោយយុត្តិធម៌និងសមធម៌ បន្ទាប់វាបានពោរ ពេញដោយអំពើសាហាវយង់ឃ្នងនិងអំពើសង្កត់សង្កិន ។" (តាហ្វាសៀវ គូមី ក្បាលទី ២ ទំព័រ ៣១៧)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ២៨

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ ، قَالَ: وَ هُوَ الْإِمَامُ الَّذِي يُظْهِرُهُ اللَّهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ، فَيَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا. وَ هَذَا مِمَّا ذَكَرْنَا أَنَّ تَأْوِيلَهُ بَعْدَ تَنْزِيلِهِ. ** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٩٤)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹមមានថា៖ "នេះគឺព្រះសន្តម្បីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលអស់ឡោះហ្មឺងឲ្យឈ្នះសាសនាទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងធ្វើឲ្យផែនដីពោរពេញដោយសមធម៌និងយុត្តិធម៌ ដូចកាលវាបានពោរពេញដោយអំពើមិនត្រឹមត្រូវនិងអយុត្តិធម៌នោះដែរ ។ នេះគឺអត្ថាធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស៊ុននេះដែលគេបានប្រាប់យើង^{عليهم السلام}ក្រោយពីគេបានដាក់វាចុះមក ។" (تفسير القمّي 2: 317)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ ابْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْمَاضِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: «هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ»؟ قَالَ: «هُوَ الَّذِي أَمَرَ رَسُولَهُ [بِالْوَلَايَةِ] لَوْصِيَّتِهِ، وَ الْوَلَايَةُ هِيَ دِينِ الْحَقِّ».

[...] មហ្មាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លាដូយល់បានថាខ្ញុំបានសួរអាថ្នី អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "[តើមានន័យថាអ្វី] [៤៨:២៨] ព្រះអង្គជាអ្នកចាត់បញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គមកជាមួយព្រះមគ្គុទេសក៍ធម៌ និងព្រះសាសនានៃព្រះសច្ចធម៌?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាអ្នកបញ្ជាព្រះសាសនៈទូត^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ឲ្យចាត់តាំងវីឡាយ៉ាស៊ុនរបស់ព្រះឧត្តរាធិការ^{صلوات الله عليه والسلام}របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វីឡាយ៉ាស៊ុនគឺព្រះសាសនានៃព្រះសច្ចធម៌នោះឯង ។"

قُلْتُ: «يُظْهِرُهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ»؟ قَالَ: «يُظْهِرُهُ عَلَى جَمِيعِ الْأَدْيَانِ عِنْدَ قِيَامِ الْقَائِمِ، يَقُولُ اللَّهُ: «وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ»، وَ لَايَةِ الْقَائِمِ «وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ» بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».** (الكافي : جزء ١ صَفْحَة ٣٥٨ حَدِيث ٩١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٩٥)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៤៨:២៨] ដើម្បីព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យព្រះសាសនានៃព្រះសច្ចធម៌នេះឈ្នះសាសនាទាំងអស់?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ធ្វើឲ្យព្រះសាសនានៃព្រះសច្ចធម៌ឈ្នះសាសនាទាំងអស់ដែលមានក្នុងសម័យអាល់-ក្លីអ៊ឹម^{عجل الله فرجه} ងើបឡើងវិញ ។ អស់ឡោះហ្មឺងមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៦១:៨] ពួកគេប្រាថ្នាពន្លត់រស្មីអស់ឡោះហ្មឺងដោយមាត់ពួកគេ តែអស់ឡោះហ្មឺងនឹងធ្វើឲ្យរស្មីព្រះអង្គពេញលេញ ទោះបីពួកបដិសេធសទ្ធាស្ត្របំខ្លើមក៏ដោយ ។ [ពេញលេញ]ដោយវីឡាយ៉ាស៊ុនរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (الكافي 1: 91/358)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ عَنْ عَلِيٍّ بْنِ عِيسَى رَفَعَهُ

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹមបាននិយាយតមកពីឪពុកលោកដែលបាននិយាយតមកពីអ្នក ប៊ិន អ៊ីស្ត្រាម៉ាន ដែលបាននិយាយតមកពីអាលី ប៊ិន អ៊ីសា យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ ។

... أَوْصِيكَ يَا مُوسَى وَصِيَّةَ الشَّفِيقِ الْمُشْفِقِ بِابْنِ الْبَتُولِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ صَاحِبِ الْأَتَانِ وَ الْبُرْسِ وَ الرَّيْتِ وَ الرَّيْتُونَ وَ الْمِحْرَابِ وَ

مِنْ بَعْدِهِ بِصَاحِبِ الْجَمَلِ الْأَحْمَرِ الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ فَمَثَلُهُ فِي كِتَابِكَ أَنَّهُ مُؤْمِنٌ مُهَيَّبٌ عَلَى الْكُتُبِ كُلِّهَا وَ أَنَّهُ رَاكِعٌ سَاجِدٌ رَاغِبٌ
رَاهِبٌ إِخْوَانُهُ الْمَسَاكِينُ وَ أَنْصَارُهُ قَوْمٌ آخَرُونَ وَ يَكُونُ فِي زَمَانِهِ أَرْزَلٌ وَ زَلْزَالٌ وَ قَتْلٌ وَ قَلَّةٌ مِنَ الْمَالِ اسْمُهُ أَمُّدٌ مُحَمَّدٌ الْأَمِينُ مِنَ الْبَاقِينَ
مِنْ ثَلَاثَةِ الْأَوَّلِينَ الْمَاضِينَ يُؤْمِنُ بِالْكِتَابِ كُلِّهَا وَ يُصَدِّقُ جَمِيعَ الْمُرْسَلِينَ وَ يَشْهَدُ بِالْإِخْلَاصِ لِجَمِيعِ النَّبِيِّينَ أُمَّتُهُ مَرْحُومَةٌ مُبَارَكَةٌ مَا بَقُوا فِي
الدِّينِ عَلَى حَقَائِقِهِ هُمْ سَاعَاتٌ مُوقَّتَاتٌ يُؤَدُّونَ فِيهَا الصَّلَوَاتِ آدَاءَ الْعَبْدِ إِلَى سَيِّدِهِ نَافِلَتُهُ فِيهِ فَصَدَّقَ وَ مِنْهَا جُزْءٌ فَاتَّبِعْ فَإِنَّهُ أَحْوَكُ

មូសា عليه السلام អើយ អញ رحل ចែកកេរ្តិ៍ឲ្យអ្នក عليه السلام គឺកេរ្តិ៍របស់អ្នកមានមេត្តាករុណា អ្នកមានចិត្តធម៌ បុត្ររបស់
អភិនារី عليها السلام ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា អ៊ីសា عليه السلام ជាបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា عليها السلام ជាម្ចាស់សេះទេស ជាអាវមាន
មូក ជាប្រេងនិងស្បែកទូន និងជាមិះហ្ម័រ ។ បន្ទាប់ពីគេ عليه السلام នឹងមានម្ចាស់ عليه السلام អូដូក្រហម ដែលជាចំណី
ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ عليه السلام ជាបុគ្គល عليه السلام ដែលត្រូវជម្រះបន្ទុក ។ គំរូរបស់គេ عليه السلام នៅក្នុងព្រះគម្ពីរគឺ៖ គេ عليه السلام ជា
បុគ្គលដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលគ្របដណ្តប់ព្រះគម្ពីរទាំងអស់ គេ عليه السلام ជាបុគ្គលដែលបង្ហោនកាយ ជា
បុគ្គលដែលក្រាបប្រណិប័តន៍ ជាបុគ្គលដែលស្វែងរក ជាបព្វជិត ។ ប្អូនប្រុស عليه السلام គេ عليه السلام គឺអ្នកក្រីក្រ
អ្នកជួយគេ عليه السلام គឺប្រជាជាតិផ្សេង ។ នាសម័យគេ عليه السلام នឹងកើតមានការខ្វះខាតនិងការព្រួយដី ការកាប់
សម្លាប់និងការខ្វះខាតទ្រព្យ ។ ឈ្មោះគេ عليه السلام គឺ អាស៊ុម៉ាដូ عليه السلام មូហ្មាម៉ាដូ عليه السلام បុគ្គលជាទីទុកចិត្តក្នុង
ចំណោមបុគ្គលសេសសល់ពីជំនាន់មុនៗ ។ គេ عليه السلام នឹងជឿព្រះគម្ពីរទាំងអស់ នឹងព្រមទទួលស្គាល់ព្រះ
សាសនៈទូតទាំងអស់ عليهم السلام នឹងស្ម័គ្រស្មោះព្រះសាស្តាទាំងអស់ عليهم السلام ។ សហគមន៍គេ عليه السلام គឺជំនាន់ជន
ដែលនៅក្រោមព្រះមេត្តាធម៌ ដែលប្រកបដោយសិរីសួស្តី គឺសិរីសួស្តីដែលនឹងមាននៅសល់ក្នុងព្រះ
សាសនា ។ ពួកគេនឹងស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងពេលកំណត់របស់ស្ម័គ្រចិត្ត ដូចបារបម្រើធ្វើដើម្បីចៅហ្វាយខ្លួន
ដោយឥតបង្ខំ ពួកគេទទួលស្គាល់គេ عليه السلام និងដើរតាមមាតិកាគេ عليه السلام ។ ដូច្នោះគេ عليه السلام ជាបងប្អូនអ្នក عليه السلام ។

يا مُوسَى إِنَّهُ أُمِّيٌّ وَ هُوَ عَبْدٌ صِدْقٌ يُبَارِكُ لَهُ فِيمَا وَضَعَ يَدُهُ عَلَيْهِ وَ يُبَارِكُ عَلَيْهِ كَذَلِكَ كَانَ فِي عِلْمِي وَ كَذَلِكَ خَلَقْتُهُ

មូសា عليه السلام អើយ គេ عليه السلام គឺ "អ៊ីម៉ី" គេ عليه السلام ជាបារសច្ចៈម្នាក់ ។ អ្វីក៏ដោយដែលគេ عليه السلام ដាក់ដៃលើ អ៊ីនោះ
ប្រកបដោយសិរីសួស្តីសម្រាប់គេ عليه السلام និងសម្រាប់អ៊ីនោះដែរ ។ នេះគឺអ៊ីដែលមាននៅក្នុងព្រះអភិញ្ញាអញ
អញ رحل បានបង្កើតគេ عليه السلام មកដូចនេះឯង ។

بِهِ أَفْتَحُ السَّاعَةَ وَ بِأَمْتِهِ أَخْتِمُ مَفَاتِيحَ الدُّنْيَا فَمُرْ ظَلَمَةَ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ لَا يَدْرُسُوا اسْمَهُ وَ لَا يَحْدُثُوا لَهُ وَ إِنَّهُمْ لَفَاعِلُونَ

អញ رحل នឹងបើកវេលា (ថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ដោយរូបគេ عليه السلام អញ رحل នឹងចាក់សោលោកនេះ (បិទ) ដោយ
សហគមន៍គេ عليه السلام ។ ដូច្នោះចូរព្យាយាមបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ែលទុច្ចរិតចងចាំឈ្មោះគេ عليه السلام កុំចោលវា តែ
ពួកគេនឹងចោលវា ។

وَ حُبُّهُ لِي حَسَنَةٌ فَأَنَا مَعَهُ وَ أَنَا مِنْ جَزِيرِهِ وَ هُوَ مِنْ جَزِيرِي وَ جَزِيرُهُمُ الْعَالِيُونَ فَتَمَّتْ كَلِمَاتِي لِأَطْهَرَنَ دِينَهُ عَلَى الْأَذْيَانِ كُلِّهَا وَ لِأَعْبَدَنَّ
بِكُلِّ مَكَانٍ وَ لِأُنزِلَنَّ عَلَيْهِ قُرْآنًا فَرَقَانًا شِفَاءً لِمَا فِي الصُّدُورِ مِنْ نَفْسِ الشَّيْطَانِ فَصَلِّ عَلَيْهِ يَا ابْنَ عِمْرَانَ فَإِنِّي أَصَلِّي عَلَيْهِ وَ مَلَائِكَتِي
(الكافي : جُزء ٨ صَفْحَة ٤٢)

ស្រឡាញ់គេ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាទង្វើល្អចំពោះអញ وَجَلَّ ព្រោះអញ وَجَلَّ នៅជាប់ជាមួយគេ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អញ وَجَلَّ ជាក្រុមរបស់គេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم គេ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាក្រុមរបស់អញ وَجَلَّ ។ ក្រុមរបស់ពួកគេនឹងឈ្នះ ។ ដូច្នោះអញ وَجَلَّ បានបង្កប់ព្រះរាជបន្ទូលអញ وَجَلَّ អញ وَجَلَّ នឹងធ្វើឲ្យព្រះសាសនាគេ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឈ្នះសាសនាទាំងអស់ ។ គេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងធ្វើសក្តារៈអញ وَجَلَّ គ្រប់ទីកន្លែង ។ អញ وَجَلَّ នឹងបើកឲ្យគេ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដឹងគួរអានដែលជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ជាថ្នាំព្យាបាលការខ្សឹបខ្សៀវរបស់ស្មៃកូន صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដែលមាននៅក្នុងទ្រូង ។ ដូច្នោះចូរអ្នក وَجَلَّ បូងសូងឲ្យគេ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឱក្ខនរបស់អ៊ីមរ៉ន وَجَلَّ អ៊ីយ ព្រោះអញ وَجَلَّ បូងសូងឲ្យគេ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អស់ទេវតារបស់អញ وَجَلَّ ដែរ ។" (8 / 42 : 8) (الكافي)

* وَمِنْ طَرِيقِ الْمُخَالِفِينَ: مَا رَوَاهُ ابْنُ مَرْدَوَيْهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا)، قَالَ: «اسْتَوَى الْإِسْلَامُ بِسَيْفِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».* (غاية المرام : جزء ٨ ، صَفْحَة ٤٤٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٩٦)

* សេចក្តីរាយការណ៍មកពីតួវិក្ខុ អាល់-មុខ្លីលីហ្វីន គឺសេចក្តីរាយការណ៍របស់អ៊ីបនូ ម៉ារដ្វាវ៉ែហ្គា តមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាលី صلوات اللہ علیہ والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អាល់-អ៊ីស្លាមបានលេចត្រដែតឡើងអាស្រ័យដោយ របស់អាលី صلوات اللہ علیہ والسلام" (442 : 1) (غاية المرام : 442)

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِمَّنْ أَثَرَ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْهَهُ فَكَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦﴾

២៩. មូហាំម៉ាដូជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្គា បណ្តាអ្នកដែលតាមគេរមែងតឹងរឹងចំពោះពួក បដិសេធសទ្ធា មានមេត្តាធម៌រវាងគ្នាឯង ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេលំខិនកាយ ក្រាបប្រណិប័តន៍ ស្វែងរកព្រះគុណអល់ឡោះហ្គានិងសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យ ។ សញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេនៅលើ មុខពួកគេ មកពីឥទ្ធិពលនៃការក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ នោះគឺគំរូពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវ៉តូ ។ គំរូ ពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនយ្យីលប្រៀបបាននឹងគ្រាប់ពូជដែលដុះលូតលាស់បែកសាខា ដែលធ្វើ ឲ្យវាមាំមាំ ដែលទៅជាធំ ដែលងើបឈរត្រង់ដើម ធ្វើឲ្យអ្នកដាំមានសេចក្តីសោមនស្ស ដើម្បីព្រះ អង្គនឹងធ្វើឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាក្រែវក្រោធដោយសារពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្គាបានសន្យាជនានុជន ណា ក្នុងចំណោមពួកគេ ដែលមានសទ្ធានិងធ្វើទង្វើល្អ ថានឹងការលើកលែងទោសឲ្យនិងប្រទាន រង្វាន់ដ៏បរវេជ្ជ ។

មើលសូរ្យោក្ខន្ធ ២ អាយ៉ាសុំ ១៤៥-១៤៧ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២៩

علي بن إبراهيم: ثم أعلم الله عز وجل أن صفة رسول الله (صلى الله عليه وآله) و صفة أصحابه المؤمنين في التوراة و الإنجيل مكتوب، فقال: مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ، يعني: يقتلون الكفار و هم أشداء عليهم، و فيما بينهم رحماء، تراهم رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِمَّنْ أَثَرَ السُّجُودِ.

អាលី បិន អ៊ុបរ័ហ្គ៊ីមបានថា: "អល់ឡោះហ្គ័របានឲ្យដឹងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ស៊ូលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه} និងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់បណ្តាសារកមានសទ្ធាជ្រះថ្លារបស់ព្រះអង្គ^ﷺ ចារនៅក្នុងគម្ពីរតៅវត្តនិងគម្ពីរ អ៊ុនយ្វីល ថា: [៤៨:២៩] មូហ្គាំម៉ាដូជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ បណ្តាអ្នកដែលតាមគេរមែង គឺរឹងចំពោះពួកបដិសេធសទ្ធា មានមេត្តាធម៌ចំពោះគ្នាឯង ។ មានន័យថា ពួកគេសម្លាប់ពួកបដិសេធសទ្ធានិងកាចដាក់ពួកគេ ពួកគេមានចិត្តមេត្តារវាងគ្នាឯង ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេលំខិនកាយ ក្រាបប្រណិប័តន៍ ស្វែងរកព្រះគុណអល់ឡោះហ្គ័រនិងសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យ ។ សញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេនៅលើមុខពួកគេដោយសារការក្រាបប្រណិប័តន៍ ។

ثم ضرب لهم مثلا، فقال: ذلك مثلهم في الثَّورَةِ وَ مِثْلَهُمْ فِي الْإِنجِيلِ كَزَوْعٍ أخرج شطأه، يعني فلانا فأزره، يعني فلانا فاستعاطأ فاستوى على سوقه يُعجَب الرِّزَاعَ لِيَغِيظَ بِحِمِّ الْكُفَّارِ وَ عَدَّ اللهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُم مَغْفِرَةً وَ أَجْرًا عَظِيمًا. ** (تفسير القمي ٣١٧: ٢. و قطعة منه في المخطوطة: ١٢١، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٩٥)

ហើយព្រះអង្គ^ﷺបានលើកឡើងនូវគំរូពួកគេថា នោះគឺគំរូពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវត្ត ។ គំរូពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ្វីលប្រៀបបាននឹងគ្រាប់ពូជដែលដុះលូតលាស់បែកសាខា មានន័យថា ដូចនេះ ដែលធ្វើឲ្យវាមាំទាំ មានន័យថា ដូចនេះ ដែលទៅជាធំ ដែលងើបឈរត្រង់ដើម ធ្វើឲ្យអ្នកដាំមានសេចក្តីសោមនស្ស ដើម្បីព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាក្រេវក្រោធដោយសារពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្គ័របានសន្យាជនានុជនណា ក្នុងចំណោមពួកគេ ដែលមានសទ្ធានិងធ្វើទង្វើល្អ ថានឹងការលើកលែងទោសឲ្យនិងប្រទានរង្វាន់ដ៏បរវេជ្ជ ។ (تفسير القمي 2: 317. و قطعة منه في المخطوطة: 121)

أحمد بن محمد بن خالد البرقي في (المحاسن): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْمُؤْمِنُ أَحْوُ الْمُؤْمِنِ لِأَبِيهِ وَ أُمِّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ خَلَقَ طِينَتَهُمَا مِنْ سَنَعِ سَمَاوَاتٍ، وَ هِيَ مِنْ طِينَةِ الْجَنَانِ. ثُمَّ تَلَا: "رَحْمَاءُ بَيْنَهُمْ"، فَهَلْ يَكُونُ الرَّحِيمُ إِلَّا بَرًّا وَصَوْلًا». وَ فِي حَدِيثٍ آخَرَ: «وَ أُجْرِي فِيهِمَا مِنْ رَوْحِ رَحْمَتِهِ». ** (المحاسن: صَفْحَة : ١٣٤ حَدِيث ١١، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٩٥)

[...] អាច្ចិ ហ្គាំស្តាសុំ អាល់-ស្វ៊ីម៉ាលីបានរាយការណ៍តមកពី អាច្ចិ យ៉ាក្តុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា: "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា (មុមីន) ជាបងប្អូនរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា[ដូចមាន]ឪពុកម្តាយមួយអញ្ចឹង ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺបានបង្កើតដីពួកគេមកពីមេឃទីប្រាំពីរ វាមកពីដីសួនស្ងួត[របស់ឋានសួគ៌] ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺបានសូត្រថា [៤៨:២៩] មានមេត្តាធម៌រវាងគ្នាឯង ។ ដូច្នេះ តើមេត្តាធម៌អាចកើតឡើងបានទេ ក្រៅពីតាមរយៈសេចក្តីល្អនិងការរក្សាទំនាក់ទំនងសាច់ញាតិ ?" នៅក្នុងហ្គាឌ្វីស្ត្រូមួយទៀត: "ព្រះអង្គ^ﷺបានធ្វើឲ្យព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះអង្គ^ﷺហូរមកក្នុងពួកគេទាំងពីរ ។" (المحاسن: 11 / 134)

* [البرقي] عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أُجْرِي فِي الْمُؤْمِنِ مِنْ رِيحِ رَوْحِ اللَّهِ، وَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ: "رَحْمَاءُ بَيْنَهُمْ"». ** (تفسير أبي حمزة الثمالي: جزء ١ صَفْحَة ٣٠٨)

* អាណ-ហ្វាត់ហ្វាមានប្រសាសន៍តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាណ-ហ្វាត់ហ្វា ប៊ិន អាណ-ហ្វាត់ហ្វា តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាណ-ហ្វាត់ហ្វា តមកពី អាហ្វិ ហ្វាត់ហ្វា អាណ-ហ្វាត់ហ្វា តមកពី អាហ្វិ យ៉ាត់ហ្វា صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អល់ឡោះហ្វា تبارك وتعالى បានធ្វើឲ្យ ខ្យល់មួយដែលជាព្រះវិញ្ញាណរបស់អល់ឡោះហ្វា رحمته ហូរចូលទៅក្នុងខ្លួនមុមីន (អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ។ អល់ឡោះហ្វា تبارك وتعالى មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៨:២៩] មានមេត្តាធម៌រវាងគ្នាឯង ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي 1: 308)

عليُّ بنُ إبراهيم، قال: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيْزٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِي الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى، يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ" ، يَغْنِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ أَنْزَلَ عَلَيْهِمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الرَّبُّورِ صِفَةَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ صِفَةَ أَصْحَابِهِ، وَ مَبْعَثَهُ وَ مُهَاجِرَهُ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ مُتَمَلِّئِينَ مِمَّا تَرَاهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ مَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ" ، فَهَذِهِ صِفَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ صِفَةُ أَصْحَابِهِ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ، فَلَمَّا بَعَثَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، عَرَفَهُ أَهْلُ الْكِتَابِ، كَمَا قَالَ جَلَّ جَلَالُهُ» .** (تفسير القمِّي : جزء ١ صَفْحَة ٣٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ٩٦)

[...] រាយការណ៍មកពី ហ្វាត់ហ្វា តមកពី អាហ្វិ អុប្បឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អាណ-ហ្វាត់ហ្វា នេះ ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកគ្រិស្ត ។ អល់ឡោះហ្វា تبارك وتعالى មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៦:២០] បណ្តា អ្នកដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យ មានន័យថាព្រះគម្ពីរនៅវត្តនិងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ្យីល ស្គាល់គេដូច ពួកគេស្គាល់បណ្តាកូនប្រុសខ្លួន[ឯង]ដែរ មានន័យថាវិស្វលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ព្រោះអល់ឡោះហ្វា رحمته បាន បើកឲ្យពួកគេដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរនៅវត្ត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ្យីលនិងក្នុងព្រះគម្ពីរស្វាហ្វិរ អំពីលក្ខណៈ សម្បត្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់បណ្តាសាវករបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បេសកកម្មរបស់ព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام និងការរៀនសូត្ររបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ رحمته [៤៨:២៩] មូហាំម៉ាដ្ឋជាព្រះ សាស្តារបស់អល់ឡោះហ្វា ជនទាំងឡាយដែលតាមគេរមែងមានចិត្តតឹងរឹងចំពោះពួកបដិសេធសទ្ធានិង អាណិតអាសូរគ្នាឯង ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេលំខិនកាយក្រាបប្រណិប័តន៍ ស្វែងរកព្រះគុណ អល់ឡោះហ្វានិងសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យ ។ សញ្ញាសំគាល់របស់ពួកគេនៅលើមុខពួកគេដោយសារ ការក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ នោះគឺគំរូរបស់ពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរនៅវត្តនិងជាគំរូរបស់ពួកគេនៅក្នុងព្រះ គម្ពីរអ៊ុនយ្យីល ។ ដូច្នេះនេះគឺលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់វិស្វលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام និងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ បណ្តាសាវកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ្យីល ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្វា رحمته បានចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មក ជនគម្ពីរស្គាល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដូចអល់ឡោះហ្វា رحمته បានចែង ។" (تفسير القمِّي 1: 32)

ابنُ بابويه، بإسناده في (الْفقيه): عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سَمِعَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ" ، قَالَ: «هُوَ السَّهْرُ فِي الصَّلَاةِ» .** (من لا يحضره الفقيه : جزء ١ صَفْحَة ٢٩٩ حَدِيث ١٣٦٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ٩٦)

[...] អ៊ុបនូ ប៊ិន ស៊ីណានមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាណ-ហ្វាត់ហ្វា صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា رحمته [៤៨:២៩] សញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេនៅលើមុខពួកគេ មកពីឥទ្ធិពលនៃការក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ ព្រះ

من لا يحضره الفقيه 1: 1369/299) "នេះគឺការអត់ឯងយកក្នុងពេលស្ងៀមស្ងាត់" 1

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ عَنْ عَيْسَى بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ طَلَيْتٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ، "كَرَزِعَ أَخْرَجَ شَطَأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ" قَالَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "كَرَزِعَ أَخْرَجَ شَطَأَهُ" أَصْلُ الزَّرْعِ عَبْدُ الْمُطَلِّبِ، وَ شَطَأُهُ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ "يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ" قَالَ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٠٠ حَدِيث ١٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٩٦)

[...] សាមីដ្ឋ ប៊ិន អាល់-យ៉ូបែរមានប្រសាសន៍តមកពីអ៊ីបនូ អាប់បាស់ដែលមានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ [៤៨:២៩] ប្រៀបបាននឹងគ្រាប់ពូជដែលដុះលូតលាស់បែកសាខា ដែលធ្វើឲ្យវាមាំទាំ ដែលទៅជាធំ ដែលធ្វើឲ្យអ្នកដាំមានសេចក្តីសោមនស្ស ដើម្បីព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាក្រៅក្រោធដោយសារពួកគេ ថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ប្រៀបបាននឹងគ្រាប់ពូជដែលដុះលូតលាស់បែកសាខា ដើមកំណើតរបស់ការដាំបណ្តុះ គឺអាប់ខុល-មុតូត្តិលិប បែកសាខា គឺមូហ្វាម៉ាដ្ឋ ធ្វើឲ្យអ្នកដាំមានសេចក្តីសោមនស្ស គឺអាល់ ប៊ិន អាហ្វិ ត្តិលិប 1" (تأويل الآيات 2: 13 / 600)

الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: أَحْبَبْنَا الْحَقَّارَ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ، قَالَ: حَدَّثَنَا دَعْبِلُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ مَيْسَرَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ الْجَزْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا"، قَالَ: سَأَلَ قَوْمَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالُوا: فِيمَنْ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ؟

[...] សាមីដ្ឋ ប៊ិន យ៉ូបែរមានប្រសាសន៍តមកពីអ៊ីបនូ អាប់បាស់ដែលមានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ [៤៨:២៩] អល់ឡោះហ្វ្លែបានសន្យាជនានុជនណា ក្នុងចំណោមពួកគេ ដែលមានសទ្ធានិងធ្វើទង្វើល្អ ថានឹងការលើកលែងទោសឲ្យនិងប្រទានរង្វាន់ដ៏បរវេជ្ជ ថាមនុស្សមួយក្រុមបានសួររស្មីលុលឡោះហ្វ្លែ ថា៖ "តើអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងផ្តោតទៅលើអ្នកណា ?"

قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، عُقِدَ لِرِوَاءٍ مِنْ نُورٍ أبيض، وَ نادى مُنَادٍ: لِيَقُمْ سَيِّدُ الْمُؤْمِنِينَ [وَ مَعَهُ الَّذِينَ آمَنُوا بَعْدَ بَعْثِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)]، فَيَقُومُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، فَيُعْطِي اللَّهُ الْبِرِّاءَةَ مِنَ النُّورِ الْأَبْيَضِ بِيَدِهِ، تَحْتَهُ جَمِيعُ السَّابِقِينَ الْأَوَّلِينَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ، لَا يُخَاطَبُهُمْ غَيْرُهُمْ، حَتَّى يَجْلِسَ عَلَى مِنْبَرٍ مِنْ نُورِ رَبِّ الْعَرْشِ، وَ يُعْرَضُ الْجَمِيعُ عَلَيْهِ، رَجُلًا رَجُلًا، فَيُعْطَى أَجْرُهُ وَ نُورُهُ،

ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ អ្នកប្រាកាសនឹងប្រកាសដោយកាន់ទង់រស្មីថា៖ "សូមព្រះអង្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដើមឡើង!" [នៅជាមួយព្រះអង្គ នឹងមានបណ្តាអ្នកដែលបានជឿក្រោយពីមូហ្វាម៉ាដ្ឋ ត្រូវចាត់បញ្ជូនមក] 1 អាល់ ប៊ិន អាហ្វិ ត្តិលិប នឹងដើមឡើង អល់ឡោះហ្វ្លែនឹងប្រគល់ទង់រស្មីឲ្យទៅក្នុងដៃព្រះអង្គ 1 នៅពីក្រោមទង់នោះនឹងមានជនមុខគេក្នុងចំណោមពួកមីហ្វាហ្វិរនិងពួកអាន់ស្តារមុនៗ មិនរាប់បញ្ចូលអ្នកណាផ្សេងពីពួកគេទេ 1 បន្ទាប់មកព្រះអង្គ នឹងអង្គុយលើវេទិការស្មីនៃព្រះម្ចាស់ព្រះកិត្តិយស 1 រាល់គ្នានឹងត្រូវនាំខ្លួនមក

ជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រគល់រង្វាន់និងរស្មីរបស់គេឲ្យគេទាល់គ្នា ។

فَإِذَا أَتَى عَلَى آخِرِهِمْ، قِيلَ لَهُمْ: قَدْ عَرَفْتُمْ مَوَاضِعَكُمْ وَ مَنَازِلَكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ، إِنَّ رَبَّكُمْ يَقُولُ: عِنْدِي لَكُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ عَظِيمٌ يَعْنِي الْجَنَّةَ فَيَقُومُ عَلَيَّ بِنُ أَبِي طَالِبٍ وَ الْقَوْمِ تَحْتَ لِيَاثِهِ مَعَهُ حَتَّى يَدْخُلَ الْجَنَّةَ، ^{**}(أمالی الطوسی : جزء ١ صَفْحَة ٣٨٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٩٧)

លុះដល់អ្នកក្រោយគេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់ពួកគេទាំងគ្នាថា៖ "ពេលនេះអស់លោកស្គាល់កន្លែងនិងឋានៈរបស់អស់លោកនៅក្នុងឋានសួគ៌ហើយទេ ? ពិតមែន ព្រះម្ចាស់ رحمته របស់អស់លោកមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ការលើកលែងទោសនិងរង្វាន់ដ៏បរិសម្រាប់ពួកអ្នកនៅឯអញ رحمته ។" មានន័យថា ឋានសួគ៌ ។ អាឡី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ន័លីប رحمته នឹងងើបឡើង ។ បណ្តាមនុស្សនឹងនៅក្រោមទង់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាននាំពួកគេចូលឋានសួគ៌ ។" (387 : 1) (أمالی الطوسی)

* الأول ما نقله ابن مردويه الحافظ و أخطب حوَارِمْ قَالَ: قَوْلُهُ تَعَالَى "تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا" نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ع... (تأويل الآيات الظاهرة : جزء ١ صَفْحَة ٥٨١)

* ហ្វាត្វាដ៏បង្អស់ដែលអ៊ីបនូ ម៉ារដ្វាវ៉េហ្វបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍គឺសុន្ទរកថាយូហ្វរ៉ាវ៉េស្តម គឺ៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី تعالى [៤៨:២៩] អ្នកនឹងឃើញពួកគេលំឱនកាយ ក្រាបប្រណិប័តន៍ ត្រូវដាក់ចុះមកផ្តោតទៅលើអាឡី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ន័លីប رحمته ។" (581 : 1) (تأويل الآيات الظاهرة)

ពាក្យរាយ

- ចារាប្រកបដោយធម៌ [៤៨:២៦] ។..... ២៩
- អគ្គនិយម របស់ ព្រះ នាម របស់ ព្រះ សាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم [៤៨:៨-១០] ។..... ១៩
- ដើម្បី ចងចាំ ចូរ សូត្រ សូរ៉េត្ត អាល់-ហ្វាត់ហ្កា [៤៧] ។..... ៣
- ដើម្បីបាត់ភ័យនិងញ័រ ចូរសូត្រ សូរ៉េត្ត អាល់-ហ្វាត់ហ្កា [៤៧] ។..... ៤
- ដើម្បីរួចផុតពី លង់ទឹក ចូរសូត្រសូរ៉េត្ត អាល់-ហ្វាត់ហ្កា [៤៧] ។..... ៤
- ដើម្បីរួចផុតពីចោរ ចូរសូត្រសូរ៉េត្ត អាល់-ហ្វាត់ហ្កា [៤៧] ។..... ៣
- ហេតុអ្វី អាល្លី صلوات اللہ علیہ والسلام មិនសម្លាប់ បុគ្គលទី ១ និង បុគ្គលទី២ [៤៨:១៩-២៥] ។..... ២៦
- ហេតុអ្វីហៅថា "មុមីន" [៤៨:២៧] ។..... ៣១
- សេចក្តីស្ងប់ [៤៨:២៦] ។..... ២៨
- បាប របស់ មុមីន [៤៨:១-២] ។..... ១២
- រង្វាន់ សូរ៉េត្ត អាល់-ហ្វាត់ហ្កា [៤៨] ។..... ៣
- សមរម្យ អាល់-ហ្វាត់ហ្កាដូចប៊ីយ៉ាស៊ូ [៤៨:១-២] ។..... ៥
- អាល្លី صلوات اللہ علیہ والسلام ជាទង់នៃព្រះមគ្គទេសក៍ធម៌ អត់ពីអ្នក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទៅ [៤៨:២៦] ។..... ២៩